

Համարը ՀՕ-186
Տիպը Օրենք
Սկզբնաղբյուրը ՀՀՊՏ 1998.01.11/1
Ընդունող մարմինը ՀՀ Ազգային ժողով
Ստորագրող մարմինը ՀՀ Նախագահ
Վավերացնող մարմինը
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 11.01.1998

Տեսակը Ինկորպորացիա
Կարգավիճակը Գործում է
Ընդունման վայրը Երևան
Ընդունման ամսաթիվը 27.12.1997
Ստորագրման ամսաթիվը 10.01.1998
Վավերացման ամսաթիվը
Ուժը կորցնելու ամսաթիվը

☒ Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ

ՀՀ ՕՐԵՆՔԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է Ազգային
27 դեկտեմբեր

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ Ի

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը սահմանում է՝

- Հայաստանի Հանրապետությունում պետական տուրքի հասկացությունը,
- տուրքերի տեսակները և դրույքաչափերը,
- տուրք վճարողներին,
- տուրքը գանձելու, վերադարձնելու, արտոնություններ տրամադրելու կարգն ու պայմանները և կարգավորում է պետակա մյուս հարաբերությունները:

Հոդված 2. Պետական տուրքի հասկացությունը

Հայաստանի Հանրապետությունում պետական տուրքը պետական մարմինների լիազորությունների իրականացմամբ պա օրենքով սահմանված ծառայությունների կամ գործողությունների համար ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից, իրավա կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններից Հայաստանի Հանրապետության պետական և (կամ) համայնքների բյուջեներ և սահմանված պարտադիր գանձույթ է:

Գ Լ ՈՒ Խ ԻԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔ ՎՃԱՐՈՂՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 3. Պետական տուրք վճարողները

Հայաստանի Հանրապետությունում պետական տուրք վճարողներ են համարվում սույն օրենքի 7 հոդվածով նախատեսված գործողություններից օգտվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկային պետական տուրք վճարողներ):

Հոդված 4. Պետական տուրք վճարողների իրավունքները

Պետական տուրք վճարողներն իրավունք ունեն՝

- պահանջել պետական տուրք գանձող մարմնից՝ կատարելու տուրքի հաշվարկ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև
- վերադատության, ինչպես նաև դատական կարգով գանգատարկել պետական տուրք գանձող մարմնի կամ պաշտոնատար գործողությունները.
- դիմել համապատասխան պետական մարմիններ՝ պետական տուրքի վճարման արտոնություններ ստանալու համար.
- ստանալ պետական տուրքի վճարման մասին տեղեկանք.
- սույն օրենքով սահմանված դեպքերում պահանջել և ստանալ վերադարձման ենթակա պետական տուրքի գումարը:

Հոդված 5. Պետական տուրք վճարողների պարտականությունները

Պետական տուրք վճարողները պարտավոր են՝

- ժամանակին և լրիվ վճարել սույն օրենքով սահմանված պետական տուրքերը.
- պետական տուրքի վճարումով ծառայություններ կամ գործողություններ իրականացնող մարմիններ կամ պաշտոնատար պետական տուրքի վճարումը հիմնավորող փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները.
- ներկայացնել պետական տուրքի վճարման գծով իրեն վերապահված արտոնությունները հաստատող փաստաթղթերը.
- սույն օրենքով սահմանված դեպքերում պետական բյուջե վճարել պետական տուրքը ժամանակին չվճարելու համար հա գումարները:

Հոդված 6. Պետական տուրքի գծով պարտավորության դադարումը

Պետական տուրքի վճարման՝ իրավաբանական անձանց, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկային դադարում է այդ պարտականության կատարումով, պետական տուրքի վճարումից ազատումով, պետական տուրքի վերացու սահմանված այլ հիմքերով, իսկ ֆիզիկական անձանց համար՝ պարտավորության կատարումով, պետական տուրքի վճարում տուրքի վերացումով կամ պետական տուրք վճարողի մահվան դեպքում:

Գ Լ ՈՒ Խ III

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ԳԱՆՁՄԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ

Հոդված 7. Պետական տուրքի գանձման օբյեկտները

Հայաստանի Հանրապետությունում պետական տուրքը գանձվում է՝

- ա) դատարան տրվող հայցադիմումների, դիմումների ու գանգատների, դատարանի վճիռների և որոշումների դեմ վերաք համար, ինչպես նաև դատարանի կողմից տրվող փաստաթղթերի պատճեններ (կրկնօրինակներ) տալու համար.
- բ) (*«բ» կետը հանվել է 28.12.98 ՀՕ-277*)
- գ) նոտարական գրասենյակների կողմից նոտարական գործողություններ կատարելու, նոտարական կարգով վավերացված կրկնօրինակներ տալու, նշված մարմինների կողմից գործարքների նախագծեր և դիմումներ կազմելու, փաստաթղթերի պատճ քաղվածքներ տալու համար.
- դ) քաղաքացիական կացության ակտեր գրանցելու, դրանց մասին քաղաքացիներին կրկնակի վկայականներ, քաղաքացի ակտերում կատարված գրառումների փոփոխությունների, լրացումների, ուղղումների և վերականգնման վկայականներ տալու
- ե) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ստանալու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը զրկվելու համար
- զ) հյուպատոսական ծառայություններ կամ գործողություններ իրականացնելու համար.
- է) պետական գրանցման համար.
- ը) մշակութային արժեքները արտահանելու կամ ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու համար.
- թ) գյուտերի, օգտակար սարքերի, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային և սպասարկման նշանների, ապրանքներ ֆիրմային անվանումների (արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների), ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների

պաշտպանության հետ կապված իրավաբանական նշանակություն ունեցող գործողությունների համար.

ժ) ֆիզիկական անձանց տրվող իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստաթղթերի, որոշակի ծառայությունների համար.

ժա) լիցենզավորման ենթակա գործունեություն իրականացնելու նպատակով լիցենզիաներ տալու համար.

ժբ) սույն օրենքի 20 հոդվածով սահմանված այլ ծառայությունների կամ գործողությունների համար:

(7-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 28.12.98 ՀՕ-277)

Գ Լ ՈՒ Խ IV

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՂԸՈՒՅՔԱԶՍՓԵՐԸ

Հոդված 8. Պետական տուրքի դրույքաչափերը

Պետական տուրքի դրույքաչափերը սահմանվում են գնահատման ենթակա գույքի արժեքի կամ սույն օրենքով սահմանվա նկատմամբ:

Բազային տուրքի չափ է սահմանվում 1000 դրամը:

«Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձև վճարողների համար բազային տուրքի չափ է սահմանվում պետական տուրքի վճարման պահին ԱՄՆ-ի դոլարի նկատմամբ . Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած հաշվարկային փոխարժեքի կրկնապատիկը:

Հոդված 9. Դատարան տրվող հայցադիմումների, դիմումների ու գանգատների, դատարանի վճիռների վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքների համար, ինչպես նաև դատարանի կողմից տրվող փաստ (կրկնօրինակներ) տալու համար պետական տուրքի դրույքաչափերը.

Դատարան տրվող հայցադիմումների, դիմումների ու գանգատների, դատարանի վճիռների և որոշումների դեմ վերաքննիչ համար, ինչպես նաև դատարանի կողմից տրվող փաստաթղթերի պատճեններ (կրկնօրինակներ) տալու համար պետական տուրքի դրույքաչափերով.

1. հայցադիմումների և որպես վեճի առարկայի նկատմամբ ինքնուրույն պահանջներ ներկայացնող երրորդ անձ գործին մասնակցելու մասին դիմումների համար՝

ա) գույքային պահանջով հայցագնի երկու տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս բազային տուրքի 15

բ) ոչ գույքային պահանջով բազային տուրքի քառապատիկի չափով

2. իրավաբանական անձանց սնանկ ճանաչելու դիմումների համար բազային տուրքի 500-պատիկի չափով

3. քաղաքացիներին սնանկ ճանաչելու դիմումների համար բազային տուրքի 100-պատիկի չափով

4. հատուկ վարույթի գործերի վերաբերյալ դիմումների՝

ա) անչափահասին լրիվ գործունակ ճանաչելու համար բազային տուրքի չափով

բ) քաղաքացուն անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչելու համար բազային տուրքի չափով

գ) քաղաքացուն հոգեբուժական հիվանդանոցային հարկադիր բուժման ենթարկելու համար բազային տուրքի չափով

դ) հարկադիր կատարողի դիմումով կողմերի հաշտության համաձայնության հիման վրա դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռի վերանայման վարույթների վերաբերյալ գործերով դիմումների համար բազային տուրքի չափով

ե) այլ դիմումների համար բազային տուրքի եռապատիկի չափով

- 5. իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման մասին դիմումների համար բազային տուրքի կրկնապատիկի չափով
- 6. ըստ ներկայացնողի և օրդերային կորցրած արժեթղթով հավաստված իրավունքները վերականգնելու մասին դիմումների համար բազային տուրքի չափով
- 7. միջնորդ դատարանների վճիռների հարկադիր կատարման կատարողական թերթ տալու մասին դիմումների համար՝
  - ա) գույքային պահանջով բռնագանձման ենթակա գումարի երկու տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս տոկոսից
  - բ) ոչ գույքային պահանջով բազային տուրքի քառապատիկի չափով
- 8. դատարանի վճիռների և որոշումների դեմ վերաքննիչ բողոքների համար՝
  - ա) գույքային պահանջի գործերով վերաքննիչ բողոքում նշված վիճարկվող գումարի 3 տոկոսի չափով, ինչպես նաև ատյանի դատարանի կողմից բավարարված կամ չբավարարված պահանջները և ատյանի դատարանի հարուցված և բողոքարկվող հայցի հայց բազային տուրքի տասնապատիկի չափով
  - բ) ոչ գույքային բնույթի պահանջի գործերով բազային տուրքի ութապատիկի չափով
  - գ) հատուկ վարույթի գործերով բազային տուրքի չափով
- 9. հատուկ արտոնագիր ունեցող փաստաբանների կողմից օրինական ուժի մեջ մտած վճիռների կամ բերված վճռաբեկ բողոքների համար՝
  - ա) գույքային պահանջի գործերով հայցագնի 3 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս բազային տուրքի տասնապատիկից
  - բ) ոչ գույքային բնույթի պահանջի գործերով բազային տուրքի 20-պատիկի չափով
  - գ) հատուկ վարույթի գործերով բազային տուրքի տասնապատիկի չափով
- 10. հատուկ արտոնագիր ունեցող փաստաբանների կողմից դատավճիռների և վճիռների դեմ բերված վճռաբեկ բողոքների համար բազային տուրքի 50-պատիկի չափով
- 11. դատարանի վճռի, դատավճռի, դատարանի որոշման պատճենը (կրկնօրինակը) գործի քննությանը մասնակցող կողմերի կամ այլ անձանց գրավոր դիմումի համաձայն տալու համար բազային տուրքի 50 տոկոսի և պատրաստված յուրաքանչյուր էջի հատուկ չափով
- 12. գործին մասնակցող անձանց հայցադիմումին կից փաստաթղթերի պատճենները գործի քննությանը մասնակցող կողմերի կամ այլ անձանց գրավոր դիմումի համաձայն տալու համար բազային տուրքի 20 տոկոսի և պատրաստված յուրաքանչյուր էջի հատուկ չափով

(9-րդ հոդվածը խմբ. 28.12.98 ՀՕ-277, խմբ., փոփ. 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 10.   Պետական արբիտրաժ տրվող հայցադիմումների, ինչպես նաև պետական արբիտրաժի վճի վերանայելու վերաբերյալ տրվող դիմումների համար պետական տուրքի դրույքաչափերը

(10-րդ հոդվածը հանվել է 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 11.   Նոտարական գործողությունների համար պետական տուրքի դրույքաչափերը

Նոտարական գրասենյակները նոտարական գործողությունների համար պետական տուրքը գանձում են հետևյալ դրույքա

1. անշարժ գույքի՝ հողի և նրան ամրակայված շենքերի, շինությունների յուրաքանչյուր միավորի օտարման (բացառուբ նվիրատվության), վարձակալության պայմանագրերը վավերացնելու համար

ա) գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողերի յուրաքանչյուր միավորի օտարման, գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալության համար

բ) այլ գույքի համար

2. ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների և այլ ինքնագնաց մեքենաների ու մեխանիզմների օտարման (բացի նվիրատվությունից) պայմանագրերը վավերացման համար

3. գրավի (բացառությամբ անշարժ գույքի) մասին պայմանագրի վավերացման և գրանցման համար

4. անշարժ գույքի գրավի (հիպոթեկի) պայմանագրի վավերացման համար (բացառությամբ գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողերի յուրաքանչյուր միավորի և բնակելի նշանակության անշարժ գույքի)

4.¹ գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողերի յուրաքանչյուր միավորի և բնակելի նշանակությս անշարժ գույքի գրավի (հիպոթեքի) պայմանագրի վավերացման համար

4.² գյուղատնտեսական նշանակության հողերի միավորման, բաժանման պայմանագրերի վավերացման համար

5. գնահատման ենթակա այլ պայմանագրի վավերացման համար

6. նախկինում կնքված պայմանագրերով նախատեսված իրավունքները և պարտականությունները հանձնելու մասին գործարքների հաստատման, գույքի բոլոր տեսակների վաճառքի, նվիրատվության, փոխանակության պայմանագրի վավեր համար (բացի սույն հոդվածի 1-4 կետերում նշվածներից)

7. գույքի բաժանման պայմանագրերի, երաշխավորության, գնահատման ոչ ենթակա պայմանագրերի վավերացման հս

8. կտակների հաստատելու համար

9. ժառանգության իրավունքի վկայագրեր տալու և նվիրատվության պայմանագրեր վավերացնելու համար՝

ա) առաջին հերթի ժառանգներին

բ) երկրորդ հերթի ժառանգներին

գ) այլ անձանց

10. ամուսնության ժամանակ ձեռք բերված ընդհանուր գույքի (բացառությամբ անշարժ գույքի) նկատմամբ ամուսինների սեփականության իրավունքի վկայագրեր տալու համար

11. գույքի տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման, բաժնեմասերի (փայաբաժինների) և ավանդների կառավարման վարկային գործառնություններ կատարելու իրավունքի լիազորագրեր հաստատելու համար

12. ավտոտրանսպորտային միջոցները տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինման իրավունքի լիազորագրերը հաստատելու համար

13. այլ լիազորագրեր հաստատելու համար, այդ թվում՝ զանազան անձանցից, ձեռնարկություններից, հիմնարկներից և կազմակերպություններից գումարներ, ծանրոցներ, թղթակցություններ ստանալու համար

14. ժառանգական գույքի պահպանմանն ուղղված միջոցառումներ իրականացնելու համար

15. փաստաթղթերի թարգմանության յուրաքանչյուր էջի իսկությունը վավերացնելու համար

16. կատարողական մակագրություններ անելու համար տասնապատիկի չափով

17. փաստաթղթերի պատճենների և դրանցից քաղվածքների յուրաքանչյուր էջի իսկությունը վավերացնելու համար

18. փաստաթղթերի ստորագրությունների յուրաքանչյուր փաստաթղթի, այդ թվում՝ թարգմանչի ստորագրության իսկությունը վավերացնելու համար

19. նոտարական գրասենյակի գործերում եղած փաստաթղթերի կրկնօրինակները տալու, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկությունների դիմումները նոտարի միջոցով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններին հանձնելու համար

20. պայմանագրեր, կտակներ, լիազորագրեր, դիմումներ և այլ նախագծեր կազմելու, ինչպես նաև տպագրված նախագծ օրինակելի ձևեր տրամադրելու և լրացնելու համար

21. փաստաթղթերի պատճեններ և դրանցից քաղվածքներ հանելու համար

22. նոտարական այլ գործողությունների համար

Նոտարական գրասենյակում չկատարվող նոտարական գործողությունների համար պետական տուրքը գանձվում է կրկնս (11-րդ հոդվածը լրաց. 19.06.98 ՀՕ-227, խմբ., լրաց., փոփ. 28.12.98 ՀՕ-277, 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 12. Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման համար պետական տուրքի դրույքաչափե

Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման համար պետական տուրքը գանձվում է հետևյալ դրույքաչափերով՝

- 1. ծննդյան գրանցման համար, ներառյալ՝ վկայական տալը Բ
Լ
- 2. ամուսնության գրանցման համար, ներառյալ՝ վկայական տալը Բ
- 3. ամուսնալուծության գրանցման համար, ներառյալ՝ վկայական տալը Բ
Լ
- 4. ազգանվան, անվան և հայրանվան փոփոխություն, լրացում և ուղղում գրանցելու համար, ներառյալ՝ վկայական տալը Բ
Լ
- 5. քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մասին վկայականների կրկնօրինակը տալու Բ
Լ
- 6. հայրություն (մայրություն) ճանաչելու համար Բ
- 7. որդեգրում գրանցելու համար Բ
- 8. ծննդյան, ամուսնության, ամուսնալուծության և մահվան փաստերը վերականգնելու վկայականները տալու համար Բ
- 9. քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման առկայության կամ բացակայության մասին տեղեկանք տալու համար Բ
Լ
- 10. պետական տուրք վճարողի դիմումի հիման վրա՝ քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման վկայականի կրկնօրինակ ստանալու ծանուցում ուղարկելու համար Բ

Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմնի աշխատավայրից (բաժնից) դուրս կատարվող քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման համար պետական տուրքը գանձվում է կրկնակի չափով:

(12-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 13. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ստանալու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը փոփոխելու համար պետական տուրքի դրույքաչափերը

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ստանալու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը փոփոխելու գանձվում է հետևյալ դրույքաչափերով՝

- 1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ստանալու համար բազային տուրքի չափ
- 2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը փոփոխելու համար բազային տուրքի 25-ս

Հոդված 14. Ֆիզիկական անձանց տրվող իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստաթղթերի, ոչ ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական տուրքի դրույքաչափերը

Ֆիզիկական անձանց տրվող իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստաթղթերի, որոշակի ծառայությունների կամ համար պետական տուրքը գանձվում է հետևյալ դրույքաչափերով՝

- 1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու անձնագիր տալու համար
- 2. Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվող քաղաքացիություն չունեցող անձանց տրվող կացության վկա համար
- 3. օտարերկրյա քաղաքացիներին և քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետություն հրավերի փաստաթղթեր տալու համար
- 4. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մշտապես բնակվող օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց հաշվառելու համար
- 5. ֆիզիկական անձանց հաշվառման հասցեների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի մարմին կողմից տեղեկանք տալու համար (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության, արդարադատության նախարարության, իրավապահ, ֆինանսական, հարկային և անշարժ գույքի կադաստր վարող պետական մարմինների պահանջով քաղաքացիներին տրվող տեղեկանքի)
- 6. օտարերկրյա քաղաքացիներին և քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետությունից ժամանակավորապես մեկնելու և Հայաստանի Հանրապետություն վերադառնալու փաստաթղթեր տալու համար
- 7. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների անձնագրերում և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվող քաղաքացիություն չունեցող անձանց կացության վկայականներում այլ պետություններում վավերական լինելու մասին նշույթ կատարելու համար՝ վավերական լինելու ժամկետի յուրաքանչյուր տարվա համար
- 8. Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա քաղաքացիների կացության կարգավիճակի հետ կապված փաստաթղթեր տալու համար

ա) Հայաստանի Հանրապետությունում կացության ժամանակավոր կարգավիճակ և կացության քարտ տալու, ինչպես նաև հաշվառելու համար

բ) Հայաստանի Հանրապետությունում կացության սովորական կարգավիճակ և կացության քարտ տալու, ինչպես նաև հաշվառելու համար՝ տարեկան

գ) Հայաստանի Հանրապետությունում կացության հատուկ կարգավիճակ և հատուկ անձնագիր տալու, ինչպես նաև հաշվառման և վավերական լինելու մասին նշումներ կատարելու համար

դ) Հայաստանի Հանրապետությունում կացության ժամանակավոր կարգավիճակի ժամկետը երկարացնելու համար

ե) Հայաստանի Հանրապետությունում կացության սովորական կարգավիճակի ժամկետը երկարացնելու համար

զ) Հայաստանի Հանրապետությունում կացության սովորական կարգավիճակ ունեցող օտարերկրյա քաղաքացիներին վեց ամսից ավելի ժամկետով Հայաստանի Հանրապետությունից բացակայելու թույլտվություն տալու համար

է) Հայաստանի Հանրապետության կացության սովորական և ժամանակավոր կարգավիճակ ունեցող օտարերկրյա քաղաքացիների կացության քարտը վերականգնելու համար

ը) Հայաստանի Հանրապետության կորցրած հատուկ անձնագրի փոխարեն նորը տալու համար

9. Օտարերկրյա քաղաքացիներին և քաղաքացիություն չունեցող անձանց՝ Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի արտ կապված ծառայությունների համար

ա) Հայաստանի Հանրապետություն մեկ անգամվա (մինչև երեք օր) մուտքի տարանցիկ արտոնագիր տալու համար բա
տա

բ) Հայաստանի Հանրապետություն բազմակի մուտքի տարանցիկ արտոնագիր տալու համար բա
չալ

գ) Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի զբոսաշրջիկային արտոնագիր տալու համար բա
չալ

դ) մինչև մեկ ամիս բնակության ժամկետով մուտքի մեկ անգամվա գործածության երկարաժամկետ արտոնագիր տալու համար բա
չալ

ե) մինչև երկու ամիս բնակության ժամկետով մուտքի մեկ անգամվա գործածության երկարաժամկետ արտոնագիր տալու համար բա
չալ

զ) մինչև երեք ամիս բնակության ժամկետով մուտքի մեկ անգամվա գործածության երկարաժամկետ արտոնագիր տալու համար բա
չալ

է) մինչև մեկ ամիս բնակության ժամկետով մուտքի բազմակի գործածության երկարաժամկետ արտոնագիր տալու համար բա
չալ

ը) մինչև երկու ամիս բնակության ժամկետով մուտքի բազմակի գործածության երկարաժամկետ արտոնագիր տալու համար բա
չալ

- թ) մինչև երեք ամիս բնակության ժամկետով մուտքի բազմակի գործածության երկարաժամկետ արտոնագիր տալու համար բազալ
- ժ) Հայաստանի Հանրապետության մուտքի գրասաշրջիկային արտոնագրով տրված բնակության ժամկետը երկարացնելու յուրաքանչյուր օրվա համար բազալ
- ժա) Հայաստանի Հանրապետության մուտքի երկարաժամկետ արտոնագրով տրված բնակության ժամկետը երկարացնելու յուրաքանչյուր օրվա համար բազալ
- ժբ) արտոնագիրը վերականգնելու համար բազալ
- 10. Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս մշտական բնակության մեկնելու ելքի փաստաթղթեր ձևակերպելու համար բազալ
- 11. Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս մշտական բնակության մեկնելու ելքի կորցրած փաստաթղթերը վերականգնելու համար բազալ

(14-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 06.07.98 ՀՕ-237, 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 15. Հյուպատոսական ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական տուրքի դ

Հյուպատոսական ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական տուրքը (հյուպատոսական գանձումը) գ դրույքաչափերով.

Դրույքաչափերը գործակիցներով բազային տուրքի նկատմամբ (եթե այլ բան չի նշված)

	ԱՊՀ երկրների համար	Արևմտյան Եվրոպայի երկրների համար	ԱՄՆ-ի, Կանադայի, Արգենտինայի և այլ զարգացած պետությունների համար	Այլ պետությունների համար
--	--------------------	----------------------------------	--	--------------------------

1. անձնագրերի հետ կապված հյուպատոսական գործողությունների համար

ա) օտարերկրյա պետություններում նախկին ԽՍՀՄ քաղաքացու համաքաղաքացիական արտասահմանյան անձնագիր առաջին անգամ տալու կամ փոխանակելու համար	53	79	53	43
բ) օտարերկրյա պետություններում կորցրածի փոխարեն նախկին ԽՍՀՄ քաղաքացու համաքաղաքացիական արտասահմանյան նոր անձնագիր տալու համար	63	106	69	53
գ) օտարերկրյա պետություններում նախկին ԽՍՀՄ քաղաքացու համաքաղաքացիական արտասահմանյան անձնագրի ժամկետը երկարացնելու կամ անձնագրում փոփոխություն կատարելու համար	19	27	19	14
դ) ժամկետանց (երեք ամիս և ավելի) նախկին ԽՍՀՄ քաղաքացու համաքաղաքացիական արտասահմանյան անձնագրի ժամկետի երկարացում՝ յուրաքանչյուր ժամկետանց տարվա և ոչ լրիվ տարվա համար	9	17	22	6

ե) անձնագրում երեխաներ գրանցելու կամ դուրս գրելու համար	14	27	17	9
զ) անձնագրում ելքի թույլտվությունը նշելու համար	22	38	22	14
է) Հայաստանի Հանրապետություն վերադարձի վկայական տալու համար, եթե անձնագիրը կորցված է անձնագրի տիրոջ մեղքով	20	32	27	17
ը) այլ դեպքերում Հայաստանի Հանրապետություն վերադարձի վկայական տալու համար	0	0	0	0
թ) օտարերկրյա պետություններ մշտական բնակության ժամանողներին հյուպատոսական հաշվառման վերցնելու համար	22	38	27	17
ժ) հյուպատոսական ժամանակավոր հաշվառման վերցնելու համար (վեց ամսից ավելի գործուղման մեջ գտնվելու դեպքում)	12	32	14	9
ժա) հյուպատոսական հաշվառման մեջ չլինելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր տարվա կամ ոչ լրիվ տարվա համար՝ լրացուցիչ	27	32	12	17

2. միջնորդագրեր ձևակերպելու համար

ա) օտարերկրյա պետություններում մշտական բնակության թույլտվություն ստանալու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների միջնորդագրերը ձևակերպելու համար	132	183	132	53
բ) օտարերկրյա պետություններում ժամանակավոր բնակության թույլտվություն ստանալու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների փաստաթղթերը ձևակերպելու համար	53	79	53	27
գ) ժամանակավոր հաշվառման ժամկետը երկարացնելու նպատակով՝ յուրաքանչյուր տարվա համար	6	17	6	4

3. օտարերկրյա քաղաքացիներին և քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի արտոնագրեր ձևակերպելու համար

ա) տարանցիկ մուտքի արտոնագիր	9	9	9	9
բ) զբոսաշրջիկային մուտքի արտոնագիր 21 օր ժամկետով առանց հրավերի	16	16	16	16
գ) մեկ անգամվա մուտքի արտոնագիր մինչև երեք ամիս ժամկետով պաշտոնական հրավերի հիման վրա	17	17	17	17
դ) բազմակի մուտքի արտոնագիր մինչև երեք ամիս ժամկետով պաշտոնական հրավերի հիման վրա	32	32	32	32
ե) դիվանագիտական մուտքի արտոնագիր	0	0	0	0
զ) Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի արտոնագրի երեք օրվա ընթացքում շտապ ձևակերպման դեպքում՝ լրացուցիչ 75 տոկոս				
է) Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի արտոնագրի մեկ օրվա ընթացքում շտապ ձևակերպման դեպքում լրացուցիչ 100 տոկոս				

4. քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման համար

ա) մահվան վկայական տալու համար	0	0	0	0
բ) ծննդյան, ամուսնության, հայրության ճանաչման, որդեգրման և այլ վկայականներ տալու համար	17	63	27	17
գ) ամուսնալուծություն գրանցելու և վկայական տալու համար	132	157	106	79

դ) ազգանվան, անվան, հայրանվան փոփոխությունը գրանցելու համար	43	79	32	27
ե) կրկնակի վկայականներ տալու համար	12	14	12	6
5. նոտարական գործողությունների համար				
ա) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից՝ փաստաթղթերը հաստատելու համար	9	27	22	6
բ) օտարերկրյա քաղաքացիներից՝ փաստաթղթերը հաստատելու համար	19	32	27	14
գ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից՝ լիազորագրերի նոտարական հաստատման համար	14	27	17	12
դ) օտարերկրյա քաղաքացիներից՝ լիազորագրերի նոտարական հաստատման համար	27	32	22	22
ե) («ե» ենթակետը հանվել է 28.12.98 ՀՕ-277)				
զ) ավտոտրանսպորտային միջոցների նվիրատվության պայմանագրի նոտարական հաստատման համար՝ պայմանագրում նշված գումարի յոթ տոկոսը				
է) ֆիզիկական անձանցից՝ պայմանագրերի նոտարական հաստատման համար	22	29	17	17
ը) իրավաբանական անձանցից՝ պայմանագրերի նոտարական հաստատման համար	53	69	53	27
թ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից՝ կրթության, աշխատանքի, քաղաքացիական կացության և այլ փաստաթղթերի պատճենների և նշված փաստաթղթերից քաղվածքների նոտարական վավերացման յուրաքանչյուր էջի համար	9	29	17	6
ժ) օտարերկրյա քաղաքացիներից՝ կրթության, աշխատանքի, քաղաքացիական կացության և այլ փաստաթղթերի պատճենների և նշված փաստաթղթերից քաղվածքների նոտարական վավերացման յուրաքանչյուր էջի համար	12	36	22	9
ժա) փաստաթղթերի՝ օտար լեզվից հայերեն թարգմանության և նոտարական վավերացման յուրաքանչյուր էջի համար	12	29	22	9
ժբ) փաստաթղթերի (բացառությամբ անձնագրերի և քաղաքացիական կացության վկայականների)՝ հայերենից օտար լեզու թարգմանության և նոտարական վավերացման յուրաքանչյուր էջի համար	19	36	27	14
ժբ ¹) անձնագրերի և քաղաքացիական կացության վկայականների՝ հայերենից օտար լեզու թարգմանության և նոտարական վավերացման յուրաքանչյուր էջի համար	9	22	17	6
ժգ) քաղաքացու ողջ ինելու, որոշակի վայրում գտնվելու և այլ տեղեկանքների ձևակերպման և հաստատման համար	14	27	12	9
ժդ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից՝ ստորագրության իսկության նոտարական վավերացման համար	6	17	17	4
ժե) օտարերկրյա քաղաքացիներից՝ ստորագրության իսկության նոտարական վավերացման համար	12	22	22	6
ժզ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից՝ փաստաթղթերի ընդօրինակված պատճենների իսկության նոտարական վավերացման համար	6	17	17	4
ժէ) օտարերկրյա քաղաքացիներից՝ փաստաթղթերի ընդօրինակված պատճենների իսկության նոտարական վավերացման համար	12	22	22	6
ժը) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից՝ փաստաթղթերի լուսապատճենների իսկության նոտարական վավերացման համար	6	17	17	4

ժթ) օտարերկրյա քաղաքացիներից՝ փաստաթղթերի լուսապատճենների իսկության նոտարական վավերացման համար	12	22	22	6
ի) փաստաթղթերի ընդօրինակման յուրաքանչյուր էջի համար	6	17	17	4
իա) ավտոտրանսպորտային միջոցներ ձեռք բերելու փաստը հավաստող փաստաթղթերի ձևակերպման համար՝ տվյալ փոխադրամիջոցի արժեքի մեկ տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան	53	69	53	43

6. խնամակալության, ժառանգության և այլ գույքային գործեր վարելու համար

ա) խնամակալ նշանակելու մասին ակտը կազմելու համար	14	17	14	9
բ) ժառանգական գույքը վերգրելու և այդ գույքի պահպանման նպատակով միջոցներ ձեռնարկելու համար՝ գույքի արժեքի մեկ տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան	22	14	17	17
գ) շահագրգիռ անձանց խնդրանքով վերգրված գույքի ստուգման համար՝ գույքի արժեքի մեկ տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան	12	12	12	6
դ) կտակի նոտարական հաստատման համար	17	19	17	9
ե) ժառանգատուի խնդրանքով կտակի մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու համար	9	12	9	6
զ) ժառանգության իրավունքի մասին վկայագիր տալու համար՝ ժառանգական գույքի արժեքի մեկ տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան	14	17	17	9
է) ապրանքի կամ այլ գույքի վաճառքի համար՝ ստացված գումարի երեք տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան	27	32	38	17
ը) գտնված կամ պահանջված գույքը հանձնելու համար՝ գույքի արժեքի մեկ տոկոսը, բայց ոչ պակաս, քան	19	24	22	12
թ) փաստաթղթերի փաթեթը պահպանելու համար՝ ամսական	4	6	4	3
ժ) կտակը պահպանելու համար՝ ամսական	6	9	6	4
ժա) դրամը, արժեթղթերը և այլ արժեքները (բացի ժառանգական գույքից) պահպանելու համար՝ ամսական ընդհանուր գումարի 0.1 տոկոսը				
ժբ) 100 ԱՄՆ դոլարը չգերազանցող ժառանգական կամ այլ գույքը պահպանելու համար՝ ամսական	4	6	4	3
ժգ) 100 ԱՄՆ դոլարը գերազանցող ժառանգական կամ այլ գույքը պահպանելու համար՝ ամսական	9	12	12	6

7. նավերի և օդանավերի հյուպատոսական սպասարկման նպատակով տարբեր տեղեկանքների և փաստաթղթերի, այդ թվում՝ սանիտարական վկայագրի հավաստման, բեռի մասին տեղեկանք կամ վկայագիր տալու համար

	27	12	12	17
--	----	----	----	----

8. փաստաթուղթ պահանջելու և դրա հիման վրա համապատասխան տեղեկանքներ ձևակերպելու համար

ա) մինչև հինգ էջի համար	22	27	27	14
բ) հինգ էջից ավելի յուրաքանչյուր էջի համար՝ լրացուցիչ	4	6	4	3
9. այլ ծառայությունների համար	9	6	6	6

10. հյուպատոսական գործողությունները ոչ աշխատանքային ժամերին կատարելու համար՝ յուրաքանչյուր ժամի համար լրացուցիչ

ա) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներից	6	9	6	4
բ) օտարերկրյա քաղաքացիներից	12	14	12	7

Սույն հոդվածով սահմանված պետական տուրքի դրույքաչափերը չեն ներառում ծառայությունների կամ գործողությունների կատարման հետ կապված ծախսերը:

(15-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 16. Պետական գրանցման համար պետական տուրքի դրույքաչափերը

Պետական գրանցման համար պետական տուրքը գանձվում է հետևյալ դրույքաչափերով՝

1. Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում գրանցման ենթակա իրավաբանական անձանց, դրանց առանձնացված ստորաբաժանումների սկզբնական պետական գրանցման համար
2. Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում գրանցման ենթակա իրավաբանական անձանց, դրանց առանձնացված ստորաբաժանումների ընթացիկ պետական գրանցման համար
3. անհատ ձեռնարկատերերի սկզբնական պետական գրանցման համար
4. անհատ ձեռնարկատերերի ընթացիկ պետական գրանցման համար
- 4¹ համատիրությունների սկզբնական պետական գրանցման համար
- 4² համատիրությունների ընթացիկ պետական գրանցման համար
- 4³ համատիրությունների գրանցման վկայականի կրկնօրինակը տալու համար
- 4⁴ Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում գրանցման ենթակա իրավաբանական անձանց (բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ կետում նշվածների) գրանցման վկայականի կրկնօրինակը տալու համար
- 4⁵ անհատ ձեռնարկատերերի գրանցման վկայականի կրկնօրինակը տալու համար
5. բանկերը, ներդրումային հիմնադրամները, ապահովագրական ընկերությունները, կենսաթոշակային հիմնադրամներ գրանցելու համար
- 5¹. ներդրումային հիմնադրամների, ապահովագրական ընկերությունների, կենսաթոշակային հիմնադրամների ընթացիկ պետական գրանցման համար
6. օտարերկրյա բանկերի, ներդրումային հիմնադրամների, ապահովագրական ընկերությունների, կենսաթոշակային հիմնադրամների մասնաճյուղերը գրանցելու համար

7. Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված բանկերի, ներդրումային հիմնադրամների, ապահովագրական ընկերությունների, կենսաթոշակային հիմնադրամների մասնաճյուղերը գրանցելու համար
8. օտարերկրյա բանկերի, ներդրումային հիմնադրամների, ապահովագրական ընկերությունների, կենսաթոշակային հիմնադրամների ներկայացուցչությունները գրանցելու համար
9. բանկերի գործառնական գրասենյակը (կետը) գրանցելու համար
10. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի տարածքային ստորաբաժանումները գրանցելու համար
11. մամուլի և զանգվածային լրատվության մյուս միջոցների պետական գրանցման համար
12. մամուլի և զանգվածային լրատվության մյուս միջոցների գրանցման վկայականում փոփոխություն կատարելու համար
13. հասարակական-քաղաքական, հասարակական, կրոնական կազմակերպությունների, արհեստակցական միություններ և սույն հոդվածի նախորդ կետերում չնշված այլ իրավաբանական անձանց պետական գրանցման համար
14. հասարակական-քաղաքական, հասարակական, կրոնական կազմակերպությունների, արհեստակցական միություններ և այլ կազմակերպությունների գրանցման վկայականում փոփոխություն կատարելու համար
15. արժեթղթերի թողարկման ազդագրի պետական գրանցման համար (բացառությամբ սեփականաշնորհման հետևաբար վերակազմավորված բաց բաժնետիրական ընկերությունների արժեթղթերի թողարկման ազդագրի)
16. արժեթղթերի պետական գրանցման համար
17. ավտոմեքենայի պետական համարանիշ տալու համար
18. ավտոմեքենայի կորցրած պետական համարանիշը վերականգնելու համար
19. օդային փոխադրամիջոցները գրանցելու համար
20. ջրային փոխադրամիջոցները գրանցելու համար

21. գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների գրանցման և պետական համարանիշներ տալու համար
22. գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների կորցրած պետական համարանիշը վերականգնելու համար
23. մոտոփոխադրամիջոցների, կցորդների և կիսակցորդների պետական համարանիշներ տալու համար
24. մոտոփոխադրամիջոցների, կցորդների և կիսակցորդների կորցրած պետական համարանիշները վերականգնելու համար
25. դիվանագիտական ներկայացուցչություններին, հյուպատոսական հիմնարկներին և միջազգային կազմակերպություններին պատկանող տրանսպորտային միջոցների պետական համարանիշներ տալու համար
26. ավտոմեքենայի (մոտոցիկլետի) տեխնիկական անձնագրի (գրանցման վկայական) տալու համար
27. ավտոմեքենայի (մոտոցիկլետի) կորցրած տեխնիկական անձնագրի (գրանցման վկայականի) կրկնօրինակ տալու համար
28. տրանսպորտային միջոցների տարեկան տեխնիկական զննությունն անցնելու վերաբերյալ համապատասխան փաստաթուղթ տալու համար
29. գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների տարեկան տեխնիկական զննությունն անցնելու վերաբերյալ համապատասխան փաստաթուղթ տալու համար
30. ավտոմեքենաները, մոտոցիկլետները, կցորդները և կիսակցորդները գրանցելու, վերագրանցելու, հաշվառումից հանելու ինչպես նաև դրանց գրանցման տվյալների փոփոխության հետ կապված որևէ գործողություն կատարելու համար
31. օդային փոխադրամիջոցները գրանցելու, վերագրանցելու, հաշվառումից հանելու, ինչպես նաև դրանց գրանցման տվյալների փոփոխության հետ կապված որևէ գործողություն կատարելու համար
32. ջրային փոխադրամիջոցները գրանցելու, վերագրանցելու, հաշվառումից հանելու, ինչպես նաև դրանց գրանցման տվյալների փոփոխության հետ կապված որևէ գործողություն կատարելու համար
33. գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաները գրանցելու, վերագրանցելու, հաշվառումից հանելու, ինչպես նաև դրանց գրանցման տվյալների փոփոխության հետ կապված որևէ գործողություն կատարելու համար
34. որսորդական և գազային զենքի յուրաքանչյուր միավորը գրանցելու (վերագրանցելու) համար`
  - ա) ֆիզիկական անձանցից

- բ) իրավաբանական անձանցից և իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններից

- 35. դեղերի, դեղագործական արտադրանքի, բժշկական նշանակության առարկաների, բժշկական գործիքների, սարքերի և տեխնիկայի պետական գրանցման համար`

  - ա) նոր ակտիվ նյութեր պարունակող դեղերի առաջին դեղաձևի, նոր դեղի նոր դեղաձևի համար

  - բ) հայտնի դեղերի նոր գուգորդումների համար

  - գ) վերարտադրված (գեներիկ) դեղերի առաջին դեղաձևի, յուրաքանչյուր հաջորդ դեղաձևի համար

  - դ) նոր ցուցումների համար

  - ե) դեղանյութերի պետական գրանցման համար

  - զ) դեղաբույսերի, դրանց գուգորդումների (բուժիչ թեյերի) և այլ բնական ծագում ունեցող բուժամիջոցների համար

  - է) հումեռայաթիկ դեղերի համար

  - ը) ախտորոշիչ միջոցների «ին վիվո» (in vivo), կենսաբանական ակտիվ միացություններ պարունակող սննդային հավելումների, բուժական նշանակության մանկական սննդի և դեղարարական արտադրանքի համար

  - թ) բժշկական նշանակության առարկաների, բժշկական գործիքների, սարքերի և տեխնիկայի 1-ին դասի համար

  - ժ) բժշկական նշանակության առարկաների, բժշկական գործիքների, սարքերի և տեխնիկայի 2-րդ դասի համար

  - ժա) բժշկական նշանակության առարկաների, բժշկական գործիքների, սարքերի և տեխնիկայի 3-րդ դասի համար

  - ժբ) դեղագործական արտադրանքի, արտադրող ընկերության անվանման, փաթեթավորման և արտադրանքի անվտանգության, արդյունավետության և որակի վրա չազդող այլ փոփոխությունների հետ կապված գրանցման հավաստագիրը վերաձևակերպելու համար

- 36. անշարժ գույքի պետական գրանցում կատարելու համար՝
  - ա) անշարժ գույքի պետական գրանցում կատարելու (բացառությամբ սեփականաշնորհվող պետական, հանրային և համայնքային բնակարանային ֆոնդի բնակարանների)
  - բ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին տնամերձ, այգեգործական (ամառանոցային) և բնակելի տան շինարարության և դրա սպասարկման համար հատկացված և որպես սեփականություն նրանց անցած հողերի և ամրակայված գույքի պետական գրանցում կատարելու (բացառությամբ սահմանամերձ, լեռնային և ծայրամասային բնակավայրերի)
  - գ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված սահմանամերձ, լեռնային և ծայրամասային բնակավայրերում տնամերձ, այգեգործական (ամառանոցային) և բնակելի տան շինարարության և դրա սպասարկման համար հատկացված և որպես սեփականություն նրանց անցած հողերի և ամրակայված գույքի պետական գրանցում կատարելու
  - դ) հասարակական և արտադրական նշանակության անշարժ գույքի օտարման (վաճառք, փոխանակություն, նվիրատվություն) պայմանագրերի պետական գրանցում կատարելու՝
  - դա) «փոքր» օբյեկտների, բացառությամբ «դբ» կետով նշված անշարժ գույքի (համաձայն «Պետական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2 հոդվածի)
  - դբ) գյուղատնտեսական նշանակության անշարժ գույքի և մինչև 30 քառակուսի մետր կրպակների, տաղավարների, ավտոտնակների և այլ անշարժ գույքի
  - դգ) հասարակական և արտադրական նշանակության այլ անշարժ գույքի
  - ե) անհատական բնակելի տների, այգետնակների պետական գրանցում կատարելու
  - զ) անշարժ գույքի առանձին միավորների (ավտոտնակ, հացատուն, զոմ և այլ կառույցներ) պետական գրանցում կատարելու
  - է) բնակելի նշանակության անշարժ գույքի՝ հողի (բացառությամբ գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողերի) և ամրակայված գույքի օտարման (ձեռքբերման) պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու
  - ը) գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողամասերի յուրաքանչյուր միավորի օտարման (ձեռքբերման) պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու
  - ը¹) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված սահմանամերձ, լեռնային, ծայրամասային բնակավայրերում գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողամասերի յուրաքանչյուր միավորի (բացառությամբ տնամերձ հողամասերի) օտարման (ձեռքբերման) պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու համար
  - թ) կտակի կամ ժառանգման միջոցով ձեռք բերված անշարժ գույքի պետական գրանցում կատարելու
  - ժ) պետական և համայնքային սեփականություն համարվող գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալություն և ենթավարձակալության պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու

- ժա) պետական և համայնքային սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության և ենթավարձակալության պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու
- ժբ) շենքերի և շինությունների վարձակալության և ենթավարձակալության պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու
- ժգ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին՝ սեփականություն համարվող անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու
- ժգ¹) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին՝ գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողամասերի յուրաքանչյուր միավորի վարձակալության պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու համար
- ժդ) անշարժ գույքի օգտագործման իրավունքի պայմանագրերի պետական գրանցում կատարելու
- ժե) անշարժ գույքի (բացառությամբ գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողերի) և բնակելի նշանակության անշարժ գույքի գրավի (հիփոթեքի) պայմանագրերի գրանցում կատարելու և նշված գույքի հիփոթեք առարկայի օտարման վրա սահմանափակում (արգելադրում) կիրառելու համար
- ժե¹) գյուղատնտեսական նշանակության սեփականաշնորհված հողամասերի յուրաքանչյուր միավորի, ինչպես նաև բնակ նշանակության անշարժ գույքի գրավի (հիփոթեքի) պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու և նշված հողամասերի գրավի (հիփոթեքի) առարկայի օտարման վրա սահմանափակում (արգելադրում) կիրառելու համար
- ժե²) շարժական գույքի (բացառությամբ գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների) հիփոթեքի պայմանագրի պետակ գրանցում կատարելու և նշված գույքի հիփոթեքի առարկայի օտարման վրա սահմանափակում (արգելադրում) կիրառելու համար
- ժե³) գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների հիփոթեքի պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու և նշված գույքի հիփոթեքի առարկայի օտարման վրա սահմանափակում (արգելադրում) կիրառելու համար
- ժզ) անշարժ գույքի փոխանակման պայմանագրերի պետական գրանցում կատարելու
- ժէ) հողը մշտական օգտագործման հանձնելու որոշումների պետական գրանցում կատարելու
- ժը) հողամասերի սահմանները փոփոխելու, միավորելու և բաժանելու մասին պայմանագրերի պետական գրանցում կատարելու
- ժթ) անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի սահմանափակման, այդ թվում՝ սերվիտուտի պայմանագրի պետական գրանցում կատարելու համար
- ի) անշարժ գույքի արտոնված օգտագործման իրավունքի արտոնագրի պետական գրանցում կատարելու համար
- իա) անշարժ գույքի նկատմամբ ժամկետային, հայեցողական, անժամկետ, ցմահ իրավագործության պետական գրանցում կատարելու համար
- իբ) անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի առանձին իրավագործությունների պետական գրանցում կատարելու համար
- իբ¹) անշարժ գույքի նկատմամբ այլ իրավունքների պետական գրանցման համար

իգ) անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարման մասին որոշումների, վճիռների և դատավճիռն պետական գրանցում կատարելու համար

իդ) հողի մշտական օգտագործման և հողի ու շենքերի, շինությունների վարձակալության իրավունքի դադարման մասին որոշումների, վճիռների և դատավճիռների պետական գրանցում կատարելու համար

իե) անշարժ գույքից կամ նրա մի մասից սեփականատիրոջ, օգտագործողի հրաժարվելու մասին որոշումների պետական գրանցում կատարելու համար

իզ) *(«իզ» ենթակետը հանվել է 12.10.99 ՀՕ-4)*

իկ) *(«իկ» ենթակետը հանվել է 12.10.99 ՀՕ-4)*

իլ) *(«իլ» ենթակետը հանվել է 12.10.99 ՀՕ-4)*

37. չափիչ սարքերի տիպի պետական գրանցման համար

38. անշարժ հուշարձանների հետախուզության և հնագիտական պեղումների թույլտվության և պետական գրանցման համար՝

ա) ֆիզիկական անձանցից

բ) իրավաբանական անձանցից և իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններից

Սույն հոդվածի 35-րդ և 36-րդ կետերով սահմանված պետական տուրքի դրույքաչափերը չեն ներառում ծառայություններ կատարման հետ կապված ծախսերը:

(16-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 19.06.98 ՀՕ-227, 28.12.98 ՀՕ-277, փոփ., խմբ., լրաց. 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 17. Մշակութային արժեքները արտահանելու կամ ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վ պետական տուրքի դրույքաչափերը

Մշակութային արժեքները արտահանելու կամ ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու համար պետու հետևյալ դրույքաչափերով՝

ա) մինչև 40 տարվա վաղեմություն ունեցող մշակութային արժեքները արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու համար մշակութային արժեքների ընդհանուր գնահատության հինգ տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս բազային տուրքից.

բ) 40-ից մինչև 100 տարվա վաղեմություն ունեցող մշակութային արժեքները արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու մշակութային արժեքների ընդհանուր գնահատության 15 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս բազային տուրքի կրկնապատիկից.

գ) 100 և ավելի տարվա վաղեմություն ունեցող մշակութային արժեքները արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու համար մշակութային արժեքների ընդհանուր գնահատության 50 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս բազային տուրքի եռապատիկից.

դ) մշակութային արժեքները ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու համար՝ ժամանակավոր արտահանման արժեքների ընդհանուր գնահատության 0.5 տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի բազային տուրքի եռապատիկից.

ե) մշակութային արժեքները արտահանելու կամ ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վկայագրի ժամկետի փոփոխ տուրքի չափով:

Սույն հոդվածով սահմանված պետական տուրքի դրույքաչափերը չեն ներառում ծառայությունների կամ գործողությունների կապված ծախսերը:

(17-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 18. Գյուտերի, օգտակար սարքերի, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային և սպասարկվող ապրանքների ծագման տեղանունների, ֆիրմային անվանումների (արդյունաբերական սեփօրյեկտների), ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների իրավական պաշտպանության իրավաբանական նշանակություն ունեցող գործողությունների համար պետական տուրքի դ

Գյուտերի, օգտակար սարքերի, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային և սպասարկվող նշանների, ապրանքների ձև ֆիրմային անվանումների (արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների), ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների պաշտպանության հետ կապված իրավաբանական նշանակություն ունեցող գործողությունների համար պետական տուրքը գրություններով (բազային տուրքի նկատմամբ գործակիցներով)։

1. գյուտերի արտոնագրի հայտ ներկայացնելու համար`

- ա) գյուտի արտոնագրի հայտ ներկայացնելու համար
  - էթե հայտը վերաբերում է միասնական մտահղացում կազմող գյուտերի խմբի, ապա մեկից ավելի յուրաքանչյուր գյուտի
- բ) կոնվենցիայով առաջնություն խնդրարկելու համար
- գ) գյուտի նախնական փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներ
- դ) գյուտի ժամանակավոր արտոնագիր տալու համար
- ե) գյուտի նկարագրության հրապարակման համար` հինգ էջից ավելի յուրաքանչյուր էջի համար
- զ) ժամանակավոր արտոնագրի տալու դեմ կամ գյուտի ԽՍՀՄ հեղինակային վկայագրի գործողության դեմ գանգատարկման ներկայացնելու համար
- է) գյուտի հայտի ըստ էության փորձաքննություն անցկացնելու համար,
  - էթե հայտը վերաբերում է միասնական մտահղացում կազմող գյուտերի խմբի, ապա մեկից ավելի յուրաքանչյուր գյուտի փորձաքննության համար` լրացուցիչ
- ը) գյուտի հայտի ըստ էության փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ համար
- թ) գյուտի արտոնագիր տալու համար
- ժ) գյուտի արտոնագիր տալու դեմ գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար
- ժա) հայտատուի բաց թողած ժամկետները վերականգնելու դիմում ներկայացնելու համար
- ժբ) գյուտի հայտը օգտակար սարքի հայտի փոխակերպելու դիմում ներկայացնելու համար
- ժգ) գյուտի արտոնագիրը գործողության մեջ պահելու համար (յուրաքանչյուր տարվա համար)`
  - երկրորդ, երրորդ տարվա համար
  - չորրորդ, հինգերորդ տարվա համար
  - վեցերորդ, յոթերորդ տարվա համար
  - ութերորդ, իններորդ տարվա համար
  - տասներորդ, տասնմեկերորդ տարվա համար
  - տասներկուերորդ, տասներեքերորդ տարվա համար
  - տասնչորսերորդ, տասնհինգերորդ տարվա համար
  - տասնվեցերորդ, տասնյոթերորդ տարվա համար
  - տասնութերորդ, տասնիններորդ, քսաներորդ տարվա համար
- ժդ) արտոնագրի զիջման մասին պայմանագրի գրանցման համար (պայմանագրով նախատեսված յուրաքանչյուր արտոնագր
- ժե) լիցենզային պայմանագրի գրանցման համար, էթե այն վերաբերում է`
  - մեկ արտոնագրի
  - մի քանի արտոնագրի (մեկից ավելի յուրաքանչյուրի համար` լրացուցիչ)
- ժզ) արտոնագրի զիջման մասին գրանցված պայմանագրի կամ գրանցված լիցենզային պայմանագրի մեջ փոփոխություններ
- ժէ) արտոնագրի կրկնակը տալու համար
- ժը) գյուտերի Հայաստանի Հանրապետության պետական գրանցամատյանում փոփոխություն կատարելու համար
- ժթ) գյուտի արտոնագիր ստանալու իրավունքի զիջման մասին դիմում ներկայացնելու համար

ի) փորձաքննության հարցման պատասխանի ներկայացման ժամկետի երկարաձգման մասին հայտատուի կողմից դիմում
2. օգտակար սարքերի իրավական պաշտպանության հետ կապված գործողությունների գծով՝

- ա) օգտակար սարքի արտոնագրի հայտ ներկայացնելու համար
Եթե հայտը վերաբերում է միասնական մտահղացում կազմող օգտակար սարքերի խմբի, ապա մեկից ավելի յուրաքանչյուր համար լրացուցիչ
- բ) կոնվենցիայով առաջնություն խնդրարկելու համար (յուրաքանչյուրի համար)
- գ) օգտակար սարքի հայտի փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ համար
- դ) օգտակար սարքի արտոնագիր տալու համար
- ե) օգտակար սարքի նկարագրության հրապարակման համար՝ հինգ էջից ավելի յուրաքանչյուր էջի համար
- զ) օգտակար սարքի արտոնագիր տալու դեմ գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար
- է) հայտատուի բաց թողած ժամկետները վերականգնելու դիմում ներկայացնելու համար
- ը) օգտակար սարքի հայտը գյուտի հայտի փոխակերպելու դիմում ներկայացնելու համար
- թ) օգտակար սարքի արտոնագիրը գործողության մեջ պահելու համար (յուրաքանչյուր տարվա համար)՝
երկրորդ, երրորդ տարվա համար
չորրորդ, հինգերորդ տարվա համար
վեցերորդ, յոթերորդ տարվա համար
ութերորդ, իններորդ տարվա համար
տասներորդ տարվա համար
- ժ) արտոնագրի զիջման մասին պայմանագրի գրանցման համար (պայմանագրով նախատեսված յուրաքանչյուր արտոնագրի լիցենզային պայմանագրի գրանցման համար, եթե այն վերաբերում է՝
մեկ արտոնագրի
մի քանի արտոնագրի (մեկից ավելի յուրաքանչյուրի համար՝ լրացուցիչ)
- ժբ) արտոնագրի զիջման մասին գրանցված պայմանագրի կամ գրանցված լիցենզային պայմանագրի մեջ փոփոխություններ
- ժգ) արտոնագրի կրկնակը տալու համար
- ժդ) օգտակար սարքերի՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական գրանցամատյանում փոփոխություն կատարելու համար
- ժե) օգտակար սարքի արտոնագիր ստանալու իրավունքի զիջման մասին դիմում ներկայացնելու համար
- ժզ) փորձաքննության հարցման պատասխանի ներկայացման ժամկետի երկարաձգման մասին հայտատուի կողմից դիմում

3. արդյունաբերական նմուշի իրավական պաշտպանության հետ կապված գործողությունների գծով՝

- ա) արդյունաբերական նմուշի արտոնագրի հայտ ներկայացնելու համար
Եթե հայտը պարունակում է 2-10 տարբերակներ՝ լրացուցիչ
Եթե հայտը պարունակում է 10-ից ավելի տարբերակներ՝ լրացուցիչ
- բ) կոնվենցիայով առաջնություն խնդրարկելու համար
- գ) փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար
- դ) արդյունաբերական նմուշի արտոնագիր տալու համար
- ե) արդյունաբերական նմուշի արտոնագիր տալու դեմ կամ արդյունաբերական նմուշի ԽՍՀՄ վկայագրի գործողության դեմ խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար
- զ) հայտատուի բաց թողած ժամկետները վերականգնելու դիմում ներկայացնելու համար
- է) արդյունաբերական նմուշի արտոնագիրը գործողության մեջ պահելու համար (յուրաքանչյուր տարվա համար)
երկրորդ, երրորդ տարվա համար
չորրորդ, հինգերորդ տարվա համար
վեցերորդ, յոթերորդ տարվա համար
ութերորդ, իններորդ տարվա համար
տասներորդ, տասնմեկերորդ տարվա համար
տասներկուերորդ, տասներեքերորդ տարվա համար
տասնչորսերորդ, տասնհինգերորդ տարվա համար
- ը) արտոնագրի զիջման մասին պայմանագրի գրանցման համար (պայմանագրով նախատեսված յուրաքանչյուր արտոնագրի լիցենզային պայմանագրի գրանցման համար, եթե այն վերաբերում է՝
- թ) լիցենզային պայմանագրի գրանցման համար, եթե այն վերաբերում է՝

մեկ արտոնագրի

մի քանի արտոնագրի (մեկից ավելի յուրաքանչյուրի համար՝ լրացուցիչ)

ժ) արտոնագրի զիջման մասին գրանցված պայմանագրի կամ գրանցված լիցենզային պայմանագրի մեջ փոփոխություններ
ժա) արտոնագրի կրկնակը տալու համար

ժբ) արդյունաբերական նմուշների Հայաստանի Հանրապետության պետական գրանցամատյանում փոփոխություն կատարելու համար

ժգ) արդյունաբերական նմուշի արտոնագրի ստանալու իրավունքը զիջելու մասին դիմում ներկայացնելու համար

ժդ) փորձաքննության հարցման պատասխանի ներկայացման ժամկետը երկարացնելու մասին հայտատուի կողմից դիմում

4. ապրանքային և սպասարկման նշանների իրավական պաշտպանության հետ կապված գործողությունների

ա) նշանի գրանցման հայտ ներկայացնելու համար

բ) կոնվենցիայով առաջնություն խնդրարկելու համար

գ) նշանի փորձաքննություն անցկացնելու համար

ապրանքների և ծառայությունների միջազգային դասակարգմանը համապատասխան մեկից ավելի յուրաքանչյուր դասի

դ) հայտի նյութերի ստուգումից փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գան համար

ե) նշանի փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու և

զ) հայտատուի բաց թողած ժամկետները վերականգնելու մասին դիմում ներկայացնելու համար

է) նշանի գրանցման և վկայական տալու համար

կողեկոլիվ նշանի համար

ը) նշանը գրանցելու կամ գրանցման գործողության դեմ գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար

թ) նշանը գրանցելու գործողության ժամկետը երկարացնելու համար

ժ) նշանների՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական գրանցամատյանում և նշանի վկայականում փոփոխություն կատարելու համար

ժա) նշանը զիջելու մասին պայմանագրի գրանցման համար (պայմանագրով նախատեսված յուրաքանչյուր նշանի համար)

ժբ) լիցենզային պայմանագրի գրանցման համար, եթե այն վերաբերում է՝

մեկ նշանի

մի քանի նշանի (մեկից ավելի յուրաքանչյուրի համար՝ լրացուցիչ)

ժգ) գրանցված լիցենզային պայմանագրի կամ զիջման մասին պայմանագրի մեջ փոփոխություններ կատարելու համար

ժդ) նշանի վկայականի կրկնակը տալու համար

ժե) նշանի միջազգային գրանցման հայտ ներկայացնելու համար

ժզ) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված ապրանքային նշանների տվյալների հիմնապաշարում յուրաքանչյուր դաս անցկացնելու համար

ժէ) ապրանքային նշանի վկայական ստանալու իրավունքը զիջելու մասին դիմում ներկայացնելու համար

ժը) փորձաքննության հարցման պատասխանի ներկայացման ժամկետը երկարացնելու մասին հայտատուի կողմից դիմում

ժթ) հայտատուի նախաձեռնությամբ ապրանքային նշանի հայտի նյութերում լրացումներ, ճշգրտումներ և ուղղումներ կատարելու համար

5. ապրանքների ծագման տեղանունների իրավական պաշտպանության հետ կապված գործողությունների գծ

ա) ապրանքի ծագման տեղանվան գրանցման և (կամ) տեղանվան օգտագործման իրավունքի հայտ ներկայացնելու համար

բ) ապրանքի ծագման տեղանվան փորձաքննություն անցկացնելու համար

գ) հայտի նյութերի ստուգումից փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գան համար

դ) տեղանվան գրանցումը վերժելու և (կամ) տեղանվան օգտագործման իրավունք չընձեռելու մասին փորձաքննության որոշում չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար

ե) հայտատուի բաց թողած ժամկետները վերականգնելու մասին դիմում ներկայացնելու համար

զ) ապրանքի ծագման տեղանունն օգտագործելու իրավունքի վկայական տալու համար

է) ապրանքի ծագման տեղանվան գրանցման և տեղանվան օգտագործման իրավունքի վկայական տալու դեմ գանգատարկ գանգատ ներկայացնելու համար

ը) ապրանքի ծագման տեղանվան օգտագործման իրավունքի վկայականի գործողության ժամկետը երկարացնելու համար

թ) ապրանքի ծագման տեղանվան՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական գրանցամատյանում և ապրանքի ծագման վկայականում փոփոխություն կատարելու համար

ժ) փորձաքննության հարցման պատասխանը ներկայացնելու ժամկետը երկարացնելու մասին հայտատուի կողմից դիմում

ժա) հայտատուի նախաձեռնությամբ ապրանքի ծագման տեղանվան հայտի նյութերում լրացումներ, ճշգրտումներ և ուղղու համար

ժբ) ապրանքի ծագման տեղանվան օգտագործման իրավունքի վկայականի կրկնակը տալու համար

6. Ֆիրմային անվանումների իրավական պաշտպանության հետ կապված գործողությունների գծով՝

ա) ֆիրմային անվանման հայտ ներկայացնելու, փորձաքննություն անցկացնելու և վկայական տալու համար համար՝
ձեռնարկությունների (բացառությամբ անհատական (ընտանեկան) ձեռնարկությունների, շահույթ ստանալու նպատակ կազմակերպությունների, երաշխավորությամբ գործող ձեռնարկությունների)

անհատական (ընտանեկան) ձեռնարկությունների, շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող կազմակերպությունների գործող ձեռնարկությունների

բ) փորձաքննության որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում գանգատարկման խորհուրդ գանգատ ներկայացնելու համար

գ) ֆիրմային անվանման վկայականի կրկնակը տալու համար

7. Ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների իրավական պաշտպանության հետ կապված գործողություն

ա) ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի գրանցման հայտ ներկայացնելու և վկայական տալու համար

բ) ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի նկատմամբ գույքային բացառիկ իրավունքները զիջելու մասին պայմանագրի գր

գ) ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի նկատմամբ գույքային իրավունքները փոխանցելու պայմանագրի գրանցման հս

դ) ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի գրանցման վկայականի կրկնակը տալու համար

8. այլ գործողությունների գծով՝

ա) արտոնագրային տեղեկատվության յուրաքանչյուր էջի համար

բ) արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական գրանցամատյաններից ք համար (յուրաքանչյուր օբյեկտի համար)

գ) արդյունաբերական սեփականության օբյեկտի հայտի վավերացված պատճենը տալու համար

դ) գյուտի միջազգային հայտի առաքման համար

ե) Եվրասիական արտոնագրային կոնվենցիայի համաձայն փորձաքննության պահանջներին (ձևական հատկանիշներով) հ համապատասխանությունը ստուգելու և առաքելու համար

զ) արտոնագրային հավատարմատարի թեկնածուի որակավորման համար

է) արտոնագրային հավատարմատարի գրանցման համար

Գյուտի հայտին կից արտոնագրային համագործակցության մասին պայմանագրի (PCT) համաձայն, որևէ միջազգային մ որոնման հաշվետվություն կամ միջազգային նախնական փորձաքննության եզրակացություն ներկայացնելու դեպքում, սույն ներթափանցող սահմանված դրույքաչափերը նվազեցվում են 50 տոկոսով:

(18-րդ հոդվածը փոփ. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 19. Լիցենզավորման ենթակա գործունեություն իրականացնելու նպատակով լիցենզիաներ տալ տուրքի դրույքաչափերը

Լիցենզավորման ենթակա գործունեություն իրականացնելու նպատակով լիցենզիաներ տալու համար պետական տուրքը՝ դրույքաչափերով.

1. բժշկական և դեղագործական գործունեություն իրականացնելու համար՝

ա) միջին բուժաշխատողներից և դեղագործներից

բ) բժիշկներից և դեղագետներից

գ) իրավաբանական անձանցից և իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններից

- 2. Բանկային գործունեություն իրականացնելու համար`
  - ա) բանկերից
  - բ) օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերից
- 2¹. Ինկասացիոն գործունեություն իրականացնելու համար
- 3. ապահովագրական գործունեություն իրականացնելու համար
- 4. Խաղատների գործունեություն կազմակերպելու համար
- 5. շահումներով խաղեր և վիճակախաղեր կազմակերպելու համար
- 6. ավտոտրանսպորտային գործունեություն իրականացնելու համար
- 7. լիցենզավորման ենթակա գյուղատնտեսական գործունեության համար
- 8. ֆիզիկական անձանցից (Բացի սույն հոդվածի 1-7 կետերում նշված դեպքերի)
- 9. իրավաբանական անձանցից և իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններից (Բացի սույն հոդվածի 1-7 կետերում նշված դեպքերի)
- 10. լիցենզիայի կրկնօրինակը տալու համար

(19-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 20. Այլ ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական տուրքի դրույքաչափերը

Այլ ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական տուրքը գանձվում է հետևյալ դրույքաչափերով.

- 1. վարորդական իրավունքի վկայական տալու համար բազայ չափով
- 2. վարորդական իրավունքի կորցրած վկայականի կրկնօրինակը տալու համար բազայ չափով

- 3. օդային և ջրային փոխադրամիջոցների վարման իրավունքի վկայական տալու համար բազայ
չափով
- 4. օդային և ջրային փոխադրամիջոցների վարման իրավունքի վկայականի կրկնօրինակ տալու համար բազայ
չափով
- 5. գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների վարման իրավունքի վկայական տալու համար բազայ
չափով
- 6. գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների վարման իրավունքի վկայականի կրկնօրինակ տալու համար բազայ
չափով
- 7. տարանցիկ համարանիշ տալու համար բազայ
չափով
- 8. պետական մենաշնորհային բնույթի ծառայությունների (գործողությունների) մատուցումը հաստատող փաստաթղթի (վկայականի) տրամադրման համար յուրաքանչյուր քննությունը ընդունելու համար (բացառությամբ բժշկական և դեղագործական գործունեության լիցենզավորման համար քննությունների) բազայ
չափով
- 9. Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանվող և Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների ծագման երկրի հավաստագիր տալու համար բազայ
չափով
- 10. փորձարկումներ կատարելու վկայագիր տալու համար բազայ
չափով
- 11. սերտիֆիկացում կատարելու իրավունքի վկայագիր տալու համար բազայ
չափով
- 12. արտասահմանյան երկրներից ներկրվող գյուղատնտեսական մթերքների կարանտինային թույլտվություն տալու համար բազայ
չափով
- 13. արտասահմանյան երկրներից ներկրվող գյուղատնտեսական մթերքների «Բ» սերիայի սերտիֆիկատ տալու համար բազայ
չափով
- 14. գյուղատնտեսական մթերքների (բացի անտառանյութից) արտահանման սերտիֆիկատ տալու համար՝
  - ա) բեռնատար ավտոմեքենայով բազայ
չափով
  - բ) մարդատար ավտոմեքենայով բազայ
չափով
- 15. անտառանյութի արտահանման սերտիֆիկատ տալու համար՝
  - ա) յուրաքանչյուր ավտոմոբիլի կամ կոնտեյների համար բազայ
տասն
  - բ) յուրաքանչյուր վագոնի համար բազայ
չափով
- 16. տարանցիկ բուսական ծագում ունեցող բեռներին կարանտինային թույլտվություն տալու համար բազայ
չափով
- 17. կարանտինի ենթակա բեռնանյութերը հանրապետության ներսում փոխադրելու կարանտինային թույլտվություն տալու համար բազայ
չափով

- 18. կարանտինի ենթակա բեռնանյութերը նույն մարզի տարածքում իրացնելու թույլտվություն տալու համար բազայ

- 19. առանց կարանտինային սերտիֆիկատների ներկրված մթերքները ստուգելուց հետո վաճառելու թույլտվություն տալու համար բազայ

- 20. պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա կենդանիները (ներառյալ՝ անասունները, թռչունները, ձկները, միջատները) մեկ վարչական տարածքից մեկ այլ վարչական տարածք փոխադրելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր անասնաբուժական 1-ին ձևի վկայական տալու համար բազայ
չափով

- 21. պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա անասնապահական մթերքը և հումքը մեկ վարչական տարածքից մեկ այլ վարչական տարածք փոխադրելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր անասնաբուժական 2-րդ ձևի վկայական տալու համար բազայ
չափով

- 22. պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա տեխնիկական հումքը և կենդանիների կերերը մեկ վարչական տարածքից մեկ այլ վարչական տարածք փոխադրելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր անասնաբուժական 3-րդ ձևի վկայական տալու համար բազայ
չափով

- 23. պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա բեռները տվյալ տարածաշրջանի տարածքում փոխադրելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր անասնաբուժական 4-րդ ձևի վկայական տալու համար բազայ
չափով

- 24. պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա օբյեկտների փորձաքննություն անցկացնելու և եզրակացություն տալու համար բազայ
չափով

- 25. զենքի յուրաքանչյուր միավորի ձեռքբերման և պահպանման թույլտվություն տալու համար՝

  - ա) ֆիզիկական անձանցից՝ որսորդական և գազային զենքի համար բազայ
չափով

  - բ) իրավաբանական անձանցից բազայ
չափով

- 26. իրավաբանական անձանց, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկությունների կողմից պայթուցիկ նյութեր ձեռք բերելու թույլտվություն տալու, տեղափոխելու և պահպանելու համար բազայ
չափով

- 27. իրավաբանական անձանց, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկությունների կողմից թունավոր, ռադիոակտիվ և իզոտոպային նյութեր ձեռք բերելու թույլտվություն տալու, տեղափոխելու և պահպանելու համար բազայ
չափով

- 28. կնիքի և դրոշմակնիքի պատրաստման թույլտվություն տալու համար՝

  - ա) բյուջետային հիմնարկներից բազայ
չափով

  - բ) այլ իրավաբանական անձանցից, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկություններից և ֆիզիկական անձանցից բազայ
չափով

- 29. շինություն քանդելու և շինարարության թույլտվություն տալու համար բազայ
չափով

- 30. Հայաստանի Հանրապետությունից օդային տրանսպորտի միջոցներով ֆիզիկական անձանց (օդային ուղևորների) ելքի համար բազայ
տասն

- 31. «Հայ», «Հայաստան», «հայկական», «Հանրապետություն», «հանրապետական» բառերը և դրանց թարգմանությունները ֆիրմային անվանման մեջ օգտագործելու թույլտվություն տալու համար՝ տարեկան բազայ
չափով

- 32. Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում տնտեսավարող մեկ սուբյեկտի վերաբերյալ պահվող տեղեկությունների տրամադրման համար բազայ
- 33. պետական մենաշնորհային բնույթի ծառայությունների (գործողությունների) մատուցումը հաստատող փաստաթղթի (վկայականի) փոխանակման կամ կորցրած վկայականի կրկնօրինակ տալու համար (բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի) տվյալ
(վկայս
սահմս
հիսուն
- 34. «Օտարերկրյա պաշտոնական փաստաթղթերի օրինականացման պահանջը չեղյալ հայտարարելու մասին» Հասգայի 1961 թվականի հոկտեմբերի 5-ի կոնվենցիայի 1 հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերի վրա ապոստիլ (հավաստող մակագրություն) դնելու կամ այլ փաստաթղթերն օրինականացնելու համար բազայ
չափով

(20-րդ հոդվածը փոփ., խմբ., լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Գ Լ ՈՒ Խ V

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ԳԾՈՎ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 21. Պետական տուրքի գծով արտոնությունների տեսակները

Պետական տուրքի գծով կարող են սահմանվել հետևյալ արտոնությունները՝

- ա) պետական տուրքի վճարումից ազատում.
- բ) պետական տուրքի նվազեցում.
- գ) պետական տուրքի դրույքաչափի նվազեցում.
- դ) պետական տուրքի վճարման ժամկետի հետաձգում.
- ե) պետական տուրքը սահմանված ժամկետում բյուջե չգանձելու համար հաշվարկված տույժերի վճարումից ազատում, և ժամկետի հետաձգում:

Հոդված 22. Դատարաններում պետական տուրքի գծով արտոնությունները

Դատարաններում պետական տուրքի վճարումից ազատվում են.

- ա) հայցվորները՝ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարումների հետ կապված այլ գումարների գանձման և աշ վերաբերյալ հայցերով.
- բ) հայցվորները՝ ալիմենտի գանձման վերաբերյալ հայցերով.
- գ) հայցվորները՝ խեղման կամ առողջության այլ վնասման, ինչպես նաև կերակրողի մահվան հետևանքով պատճառված վերաբերյալ հայցերով.
- դ) սոցիալական ապահովագրության և սոցիալական ապահովության մարմինները՝ տուժողին կամ նրա ընտանիքի անդս թոշակի [www](#) և նպաստի գումարները վնաս պատճառողից գանձելու վերաբերյալ ռեգրեսիվ հայցերով.
- ե) հայցվորները՝ հանցագործության հետևանքով իրենց պատճառված նյութական վնասի փոխհատուցման վերաբերյալ հ
- զ) Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան իրավասու մարմինները՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդ հետևանքով պետությանը պատճառված վնասի փոխհատուցման գումարները պետական բյուջե գանձելու վերաբերյալ հայցե
- է) հայցվորները՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում այլ անձանց՝ օրենքով պաշտպանվող իրավունքների և շահերի պա; դատարան տրվող դիմումների գծով.
- ը) ֆինանսական, հարկային, մաքսային և պետական գրանցման համար լիազորված մարմինները՝ հատուկ վարույթի կա վերաբերյալ հայցերով.
- թ) ոչ առևտրային կազմակերպություններ և ֆիզիկական անձինք՝
- գործը կարճելու կամ հայցն առանց քննության թողնելու մասին դատարանի որոշումը բեկանելու, վճիռների կատարումը տարաժամկետելու, վճիռների կատարման եղանակը և կարգը փոփոխելու, հայցերի ապահովման կամ ապահովման մի ս փոխարինելու վերաբերյալ հայցերով.
- երևան եկած նոր հանգամանքների հետևանքով դատարանի վճիռը կամ որոշումը վերանայելու վերաբերյալ գանգատները
- դատարանների վճիռներով նշանակված տուգանքների զիջման կամ նվազեցման վերաբերյալ հայցերով.

- դատարանների վճիռների կատարումը շրջադարձելու դիմումներով, բաց թողնված ժամկետները վերականգնելու, ինչպես կատարածունների գործողությունները գանգատարկելու վերաբերյալ դիմումներով.
- տուգանքների զիջումը կամ նվազեցումը մերժելու մասին դատարանների որոշումների դեմ գանգատներով, դատարաններ գանգատներով.
- վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ համապատասխան լիազորված մարմինների ընդունված որոշման դեմ գամ մշակութային արժեքները ապօրինի տիրապետողից հետ պահանջելու մասին հայց ներկայացնելիս.

ժ) դատախազության մարմինները՝ պետական շահերի պաշտպանության վերաբերյալ հայցերով.

ժա) պետական և սոցիալական ապահովագրության մարմինները՝ վճարումները բյուջե գանձելու, Հայաստանի Հանրապետության սահմանված հիմքերով ձեռնարկությունը, հիմնարկը, կազմակերպությունը լուծարելու կամ անվճարունակ ճանաչելու, սեփական ապապետականացման գործարքներն անվավեր ճանաչելու, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության խստ նշանակված տույժերն ու տուգանքները բռնագանձելու վերաբերյալ հայցերով.

ժբ) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը.

ժգ) վճարելի գանգատ տվող անձի կողմից դատավարության ընթացքում հանդես եկած դատավարության մասնակիցներ գանգատին միանալու վերաբերյալ հայցերով:

ժդ) դիմողները՝ ընտրելու և (կամ) ընտրվելու իրենց իրավունքների խախտման վերաբերյալ դիմումներով:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված անձինք տուրքի վճարումից ազատվում են նաև դատարանի վճիռների և որոշում վճարել բողոքների համար:

Քրեական դատավարությունում հարուցված քաղաքացիական հայցի համար պետական տուրք չի գանձվում:

Սույն օրենքի 9 հոդվածով սահմանված պետական տուրքի վճարումից չեն կարող ազատվել անհատ ձեռնարկատերերը և կազմակերպությունները՝ բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասում նշված դեպքերի:

(22-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277, 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 23. Հայաստանի Հանրապետության պետական արբիտրաժում պետական տուրքի գծով արտոն

(23-րդ հոդվածը հանվել է 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 24. Նոտարական գործողություններ իրականացնող մարմիններում պետական տուրքի գծով ալ

Նոտարական գործողություններ իրականացնող մարմիններում պետական տուրքի վճարումից ազատվում են.

ա) ֆիզիկական անձինք՝ պետության օգտին կտակի կամ գույքի նվիրատվության պայմանագիրը հաստատելու համար.

բ) ֆինանսական և հարկային մարմինները՝ ժառանգության իրավունքով պետությանն անցած գույքի մասին նրանց վկայ կրկնօրինակ տալու, ինչպես նաև դրանց ստացման անհրաժեշտ փաստաթղթեր տալու համար.

գ) ֆիզիկական անձինք՝ ժառանգության իրավունքի մասին նրանց վկայագիր տալու համար, եթե՝

- գույքը պատկանել է այնպիսի անձանց, որոնք զոհվել են նախկին ԽՍՀՄ-ը կամ Հայաստանի Հանրապետությունը պաշտս հասարակական այլ պարտականություններ կատարելիս, կամ այն կապված է եղել մարդկային կյանքը փրկելու, իրավակց գծով նախկին ԽՍՀՄ և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու պարտքը կատարելու հետ.
- բնակելի տունը հողամասով (բնակարանը) կամ բնակարանային շինարարական կոոպերատիվում փայլ անցնում է ժառա բնակվող այնպիսի անձանց, ովքեր ժառանգատուի մահվան օրվա դրությամբ եղել են հաշվառված նույն տանը և նրա մակ բնակվել այնտեղ.
- ժառանգության իրավունքի օբյեկտ են համարվում բանկերում եղած ավանդները, անձնական և գույքային ապահովագրույ ապահովագրական գումարները, կենսաթոշակները, պետական փոխառության պարտատոմսերը, աշխատավարձի գումար

դ) ֆիզիկական անձինք՝ թոշակների և նպաստների ստացման վերաբերյալ լիազորագրերը հաստատելու համար:

ե) մայրերը՝ բազմազավակության շքանշաններով և մեդալներով իրենց պարգևատրելու մասին փաստաթղթերի պատճել վավերացնելու համար.

զ) այն քաղաքացիների ժառանգները, ովքեր իրենց աշխատանքի (ծառայության) վայրում ձեռնարկությունների և կազմա ապահովագրված են եղել դժբախտ պատահարի հետևանքով մահվան կամ զոհվելու դեպքերից՝ ապահովագրական վարձատս իրավունքը հաստատող վկայագիր տալու համար.

է) երկրորդ աշխարհամարտի հաշմանդամները և այն անձինք, ովքեր հաշմանդամ են դարձել Հայաստանի Հանրապետու պաշտպանելիս կամ զինվորական այլ պարտականություններ կատարելիս վիրավորվելու, կոնտուզիայի, խեղման կամ ռազմ կապված հիվանդության հետևանքով, նախկին պարտիզան հաշմանդամները, ինչպես նաև կենսաթոշակային օրենսդրության զինծառայողների՝ վերը նշված խմբերին հավասարեցված մյուս հաշմանդամները, երկրորդ աշխարհամարտում Հայաստանի

նախկին ԽՍՀՄ-ը պաշտպանելիս կամ զինվորական այլ պարտականություններ կատարելիս զոհված կամ անհայտ կորած ան անդամները՝ վերոհիշյալ հիմքերով արտոնություններ վերապահելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի պատճենների իսկ համար.

ը) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը:

թ) սեփականատերերը, օգտագործողները՝ կադաստրային քարտեզագրումն ավարտված տարածքներում անշարժ գույքի առաջին պետական գրանցման գործընթացի ժամանակ պետական սեփականություն հանդիսացող գյուղատնտեսական նշան օտարման պայմանագրերը վավերացնելու համար:

(24-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277, 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 25. Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցում իրականացնող մարմիններում պետական արտոնությունները

Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցում իրականացնող մարմիններում պետական տուրքի վճարումից ազատվում է կրթության համակարգի մարմինները, անչափահասների գործերով հանձնաժողովները՝ ծնողազուրկ և առանց ծնողա երեխաներին բոլոր տեսակի գիշերօթիկ հիմնարկներ և ուսումնական հաստատություններ ուղարկելու կապակցությամբ ծննդ կրկնօրինակներ տալու համար.

բ) քաղաքացիները՝ քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման ժամանակ, գրանցող մարմնի աշխատակցի թույլ և կապված, գրանցումներում փոփոխություններ, լրացումներ և ուղղումներ կատարելու դեպքերում՝ նոր վկայականներ տալու և

գ) ամուսինները՝ ամուսնության գրանցման ժամանակ իրենցից մեկի ազգանունը որպես ամուսնական ընդհանուր ազգան

դ) անչափահաս երեխաների ակտային գրանցումներում ծնողի ազգանունը կամ անունը փոփոխելու կապակցությամբ կս համար:

Հոդված 26. Ֆիզիկական անձանց տրվող իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստաթղթերի և ծառայությունների, ինչպես նաև հյուպատոսական ծառայությունների կամ գործողություն տուրքի գծով արտոնությունները

1. Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա քաղաքացիների կացության կարգավիճակի հետ կապված փաստաթ չանրապետություն մուտքի արտոնագիր ձևակերպելու հետ կապված ծառայությունների համար պետական տուրքի վճարում ա) Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի, Ազգային ժողովի և կառավարության կողմից աշխատանքի հրավիրված մասնագետներն ու նրանց ընտանիքի անդամները.

բ) Հայաստանի Հանրապետությանը մարդասիրական և տեխնիկական օգնություն ցույց տալու նպատակով Հայաստանի ժամանող անձինք: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգա ուղղակիորեն նշված չլինելու դեպքում ծրագրի (գործունեության) տարբերակումն ըստ մարդասիրական օգնության և բարեգո (այլ) բնույթի իրականացում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մարդասիրական օգնությունը կողորդինացն

գ) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու մերձավոր ազգականները (ամուսին, երեխա, հայր, մայր, քույր, եղբայր).

դ) քաղաքական անկայուն իրավիճակի պատճառով ապաստան փնտրող կամ փախստականի կարգավիճակ ունեցող ան

ե) Հայաստանի Հանրապետության կրթօջախներում սովորող օտարերկրյա ուսանողները.

զ) մինչև 18 տարեկան անձինք.

է) դիվանագիտական անձնագրերով Հայաստանի Հանրապետություն մուտք գործող անձինք, ինչպես նաև Հայաստանի Հ օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների աշխատակից անդամները.

ը) Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի, Ազգային ժողովի նախագահի, սահմանադրական դատարանի նախագս արտաքին գործերի նախարարի հրավերով Հայաստանի Հանրապետություն այցելող պաշտոնական անձինք և պատվիրակուր

2. Հայաստանի Հանրապետություն մուտքի արտոնագիր տալու համար պետական տուրքի վճարումից ազատվում են.

ա) Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունում հավատարմագրված միջազգային կազմակե ներկայացուցիչները.

բ) Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության նախնական համաձայնությամբ բուժման նպ Հանրապետություն ժամանող անձինք.

գ) կացության հատուկ կարգավիճակ ունեցող օտարերկրյա քաղաքացիները, քաղաքացիություն չունեցող անձինք.

դ) քաղաքացիական, ընտանեկան և քրեական գործերով որպես կողմ, վկա կամ փորձագետ Հայաստանի Հանրապետությ դատարաններ կամ նախաքննական մարմիններ հրավիրվող անձինք:

(Վերնագիրը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 27. Մշակութային արժեքները արտահանելու կամ ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վ պետական տուրքի գծով արտոնությունները

Մշակութային արժեքները արտահանելու կամ ժամանակավոր արտահանելու իրավունքի վկայագիր տալու համար պետա ազատվում են՝

ա) արտահանվող մշակութային արժեքների հեղինակները, նրանց ընտանիքի անդամները (ամուսին, երեխա, հայր, մայր հեղինակի մահից հետո՝ նրա ժառանգը.

բ) Հայաստանի Հանրապետության, այլ պետությունների պետական պարգևներով, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպարգևատրված անձինք՝ այդ պարգևների գծով.

գ) առաջին և երկրորդ խմբի հաշմանդամ հեղինակի կողմից լիազորված՝ նրա ստեղծած մշակութային արժեքների արտա ժամանակավոր արտահանում իրականացնող անձը.

դ) թանգարանները, արխիվները, գրադարանները, մշակութային արժեքների այլ պահոցները՝ իրենց ֆոնդերում մշտակա գտնվող մշակութային արժեքները ժամանակավոր արտահանելու ժամանակ.

ե) երաժշտական համույթները, երաժիշտ կատարողները՝ հյուրախաղերի կամ ուսանելու նպատակով իրենց հետ ժամամ երաժշտական գործիքների, առարկաների և նվագարանների համար.

զ) Հայաստանի Հանրապետությունում մշակութային արժեքի հեղինակ հանդիսացող իրավաբանական անձինք՝ այդ մշա մասով:

Այն անձինք, ովքեր պետությանը նվիրաբերում են մշակութային արժեքներ, որոնք գրանցված են կամ ենթակա են գրանցա Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահպանական ցուցակներում կամ գրանցման մատյաններում՝ նվիրաբերո յուրաքանչյուր արժեքի դիմաց մեկ անգամ օգտվում են արտահանման իրավունքի վկայագիր ստանալու համար պետական ս իրավունքից:

(27-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 28. Գյուտերի, օգտակար սարքերի, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային և սպասարկա ապրանքների ծագման տեղանունների, ֆիրմային անվանումների (արդյունաբերական սեփ օբյեկտների), ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների իրավական պաշտպանության իրավաբանական նշանակություն ունեցող գործողությունների համար պետական տուրքի գ

Պետության կողմից գաղտնի ճանաչված գյուտի, օգտակար սարքի, արդյունաբերական նմուշի արտոնագիրը գործողությ տարեկան պետական տուրք չի վճարվում:

Արտոնագրատիրոջ կողմից արդյունաբերական սեփականության օբյեկտի օգտագործման իրավունքն այլ անձի տալու մս հրապարակմանը հաջորդող տարվանից արտոնագիրն ուժի մեջ պահելու պետական տուրքը նվազեցվում է 50 տոկոսով:

Ֆիզիկական անձինք, մինչև 25 աշխատող ունեցող իրավաբանական անձինք և իրավաբանական անձի կարգավիճակ չու գյուտի, օգտակար սարքի, արդյունաբերական նմուշի արտոնագիր ստանալու և այն գործողության մեջ պահելու հետ կապվա ապրանքային և սպասարկման նշանի գրանցման և վկայական ստանալու հետ կապված՝ սույն օրենքի 18 հոդվածի առաջին տուրքերը վճարում են 75 տոկոս զեղչով, իսկ 25-ից 100 աշխատող ունեցող իրավաբանական անձինք և իրավաբանական անձ ձեռնարկությունները՝ 50 տոկոս զեղչով:

Արտոնագրված գյուտի, օգտակար սարքի, արդյունաբերական նմուշի օգտագործման մասին լիցենզային պայմանագիր գր արտոնագիրը գործողության մեջ պահելու համար հետագա տարեկան պետական տուրքը վճարվում է լրիվ դրույքաչափով:

Հոդված 29. Այլ ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական տուրքի գծով արտոնույթ

Հայաստանի Հանրապետությունից օդային տրանսպորտի միջոցով ֆիզիկական անձանց (օդային ուղևորների) ելքի համա վճարումից ազատվում են

- ա) մինչև 12 տարեկան երեխաները.
- բ) տարանցիկ ուղևորները.
- գ) Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունում հավաստարմագրված միջազգային կազմակերկերկայացուցիչները.
- դ) դիվանագիտական անձնագրերով Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս եկող անձինք.
- ե) Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյո աշխատակիցներն ու նրանց ընտանիքի անդամները.
- զ) Հայաստանի Հանրապետության նախագահի, ազգային ժողովի նախագահի, սահմանադրական դատարանի նախագա կենտրոնական բանկի նախագահի կամ արտաքին գործերի նախարարի հրավերով Հայաստանի Հանրապետություն այցելող ւ պատվիրակությունների անդամները.
- է) Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցները և նրանց հավասարեցված անձինք, Հայրենական մեծ պատերազմի հա հավասարեցված անձինք, Հայրենական մեծ պատերազմի 1-ին խմբի հաշմանդամին ուղեկցող անձը, Հայրենական մեծ պատ ծնողները և այրիները, Խորհրդային Միության հերոսները և Փառքի երեք աստիճանների շքանշաններով պարգևատրված անձ Հանրապետության ազգային հերոսները:

Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում պահվող տեղեկությունների տրամադրման վճարումից ազատվում են օրենսդիր և գործադիր իշխանության, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, ինչպես նաև Հանրապետության կենսաթոշակային և զբաղվածության հիմնադրամը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Տրանսպորտային միջոցների տարեկան տեխնիկական գնության համար պետական տուրքի վճարումից ազատվում են և մարմիններից արտոնյալ պայմաններով ավտոմեքենաներ ստացած հաշմանդամները՝ այդ ավտոմեքենաների մասով:

Պետական իրավասու մարմինները կալանք և (կամ) արգելանք դնելու միջոցով անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի սա գրանցման համար ազատվում են պետական տուրքի վճարումից:

Կադաստրային քարտեզագրումն ավարտված տարածքներում անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների առաջին պետս գործընթացի ժամանակ պետական սեփականություն հանդիսացող գյուղատնտեսական նշանակության հողերի օտարման պ գրանցման համար սեփականատերերը (օգտագործողները) ազատվում են պետական տուրքի վճարումից:

(29-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277, լրաց., փոփ. 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 30. Նոտարական կարգով վավերացվող գործարքների համար մի կողմին պետական տուրքից և պետական տուրքի վճարումը

(30-րդ հոդվածն ուժը կորցրել է 12.10.99 ՀՕ-4)

Հոդված 31. Առանձին վճարողների կամ վճարողների խմբերի համար պետական տուրքի գծով արտոնոս

Առանձին վճարողների կամ վճարողների խմբերի համար պետական տուրքի գծով արտոնություններ կարող են սահմանե ա) Հայաստանի Հանրապետության Նախագահը՝ սույն օրենքի 14 հոդվածի 8-րդ կետի «գ» ենթակետով նախատեսված դ) բ) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և տեղական ինքնակառավարման մարմինները՝ պետական տուրք վճարողի փոխարեն պետական տուրքը վճարելու միջոցով:

գ) դատարանները կամ դատավորները՝ սույն օրենքի 9 հոդվածում նշված առանձին գործերով՝ ելնելով կողմերի գույքայլ) դ) Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարը, դեսպանը կամ հյուպատոսական հիմնարկի ղեկավա հոդվածում նշված առանձին գործերով՝ ելնելով վճարողի գույքային դրությունից:

(31-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 06.07.98 ՀՕ-237, լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Գ Լ ՈՒ Խ VI

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԸ ՀԱՇՎԱՐԿԵԼՈՒ, ՎՃԱՐԵԼՈՒ, ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՊԱՇՏՈՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴՐԱՆՔ ՊԱՀՊԱՆԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ

Հոդված 32. Պետական տուրքի գանձումը

Պետական տուրքը գանձվում է մինչև համապատասխան ծառայության մատուցումը կամ գործողության իրականացումը կարգ սահմանված չէ կամ վճարողին պետական տուրքի գծով արտոնություն տրված չէ:

Պետական տուրքի հաշվարկման և գանձման նպատակով գործողությունների կատարման և ծառայությունների մատուց դրանց ավարտման պահը:

Պետական տուրքի գանձման օբյեկտ հանդիսացող մի քանի գործողություններ միաժամանակ կատարելու կամ ծառայուր դեպքում պետական տուրքը գանձվում է յուրաքանչյուրի համար առանձին և փոխանցվում համապատասխան բանկային հս վճարումը հաստատող փաստաթղթի բնօրինակը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից այլ բան սահմա պետական տուրքի տեսակի, վճարողի անվան, գումարի փոխանցման բանկային հաշվի համարի և վճարման ամսաթվի նշուս տուրք գանձող մարմնում՝ համապատասխան գործողությունների կատարումը կամ ծառայությունների մատուցումը հաստա

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմինը սահմանում և Հայաստանի Հանրապետության կենտ համաձայնեցնում է պետական տուրքի այլ տեսակներ, որոնք գանձող մարմնի կամ պաշտոնատար անձի կողմից կարող է իլ դեպքում գանձված (ստացված) պետական տուրքի գումարները համապատասխան գործողություններ կատարող կամ ծառայ մարմինները (դրանց պատասխանատու պաշտոնատար անձինք) բանկ են մուծում (բյուջե փոխանցում) համապատասխան կատարման, ծառայությունների մատուցման հաջորդ երկու բանկային օրվա ընթացքում:

Առանձին դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ պետական տուրքի գանձման լիազոր սահմանված կարգով կարող է պատվիրակվել ձեռնարկություններին, կազմակերպություններին: Այդ դեպքում դրանց իրակաժ ծախսերի փոխհատուցման նպատակով տվյալ ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների կողմից կարող են սահմանվել համաձայնեցվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի հետ:

(32-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 33. Գյուտերի, օգտակար սարքերի, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային և սպասարկու ապրանքների ծագման տեղանունների, ֆիրմային անվանումների (արդյունաբերական սեփ օբյեկտների), ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների իրավական պաշտպանության իրավաբանական նշանակություն ունեցող գործողությունների համար պետական տուրքը գ առանձնահատկությունները

Արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների, ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաների հայտը մի քանի ինքնույ ղեպքում յուրաքանչյուր գտնված հայտի համար պետական տուրքերը վճարվում են այնպես, ինչպես առանձին ինքնուրույն և

Եթե սույն օրենքի 18 հոդվածով նախատեսված որևէ գործողության համար վճարված տուրքի գումարը չի համապատասխ ալ չափերին, ապա պակաս վճարված պետական տուրքը ենթակա է վճարման՝ այդ մասին ծանուցագրի ստացման օրվանից եր

Գյուտի, օգտակար սարքի, արդյունաբերական նմուշի արտոնագիր տալու համար, ապրանքային և սպասարկման նշանն տալու համար, ապրանքի ծագման տեղանվան գրանցման և (կամ) օգտագործման իրավունքի վկայական տալու համար պետ են այդ մասին լիազորված պետական կառավարման մարմնի որոշումը ստանալու օրվանից եռամսյա ժամկետում: Նշված տ նան այդ ժամկետի ավարտից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում: Այս դեպքում դրանց չափերն ավելացվում են 50 տոկոսով:

Արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների իրավական պաշտպանության հետ կապված տարեկան պետական տո արտոնագրի գործողության լրիվ տարվա համար: Տարեկան պետական տուրքի առաջին վճարումը կատարվում է մինչև արտ երկրորդ տարվա սկիզբը կամ արտոնագիր տալու համար սահմանված պետական տուրքի հետ մեկտեղ: Արտոնագրի գործող ւ հաջորդ տարվա համար պետական տուրքը վճարվում է գործողության ընթացիկ տարվա ընթացքում: Տարեկան պետական ս նան սահմանված ժամկետի ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Այս դեպքում պետական տուրքի չափն ավելացվում է 5

Նշանի գրանցման գործողության, ինչպես նաև ապրանքի ծագման տեղանվան օգտագործման իրավունքի վկայականի գո երկարաձգելու համար տուրքը վճարվում է դրանց գործողության տասներորդ տարվա ընթացքում: Տուրքը կարող է վճարվել ՝ ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Այս դեպքում տուրքի չափն ավելացվում է 50 տոկոսով: Մինչև արտոնագիր տալը հե պետական տուրքերը վճարվում են արտոնագիրը փաստացի տալու օրվանից ոչ ուշ:

Գյուտերի այն հայտերով, որոնք Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմին են ներկայացվել մ] 1-ը, ըստ էության փորձաքննություն անցկացնելու մասին դիմումները կարող են ներկայացվել սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու ժամկետում՝ սույն օրենքի 18 հոդվածի 1-ին կետի «է» ենթակետով սահմանված պետական տուրքը վճարելու դեպքում:

(33-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 34. Պատասխանատվությունը պետական տուրքը ճիշտ հաշվարկելու և ժամանակին գանձելու

Պետական տուրքը հաշվարկում և գանձում են սույն օրենքով սահմանված ծառայություններ կամ գործողություններ իրաւ անձինք:

Պետական տուրքը ճիշտ հաշվարկելու, ժամանակին գանձելու պատասխանատվությունը դրվում է համապատասխան ծ գործողություններ իրականացնող պաշտոնատար անձանց վրա, իսկ գումարները կանխիկ գանձված (ստացված) լինելու դեպ րյուջե փոխանցելու պատասխանատվությունը դրվում է պետական տուրք գանձող մարմնի պատասխանատու պաշտոնատս տույն օրենքով սահմանված տարեկան պետական տուրքերի վճարումը յուրաքանչյուր տարվա համար կատարվում է մեկ նախորդ անգամ կատարված վճարման օրը, եթե սույն օրենքով այլ կարգ սահմանված չէ:

(34-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 35. Պատասխանատվությունը պետական տուրքի գանձումն ուշացնելու համար

Պետական տուրք գանձող պաշտոնատար անձանց կողմից իրենց վրա դրված պարտականությունները ոչ պատշաճ կաւ սահմանված ժամկետներում բյուջե չգանձված պետական տուրքի գումարները ենթակա են նրանցից բռնագանձման պետակ րյուրաքանչյուր օրվա համար մեկ տոկոսի չափով հաշվարկված տույժի հետ:

Պետական տուրք գանձող պաշտոնատար անձինք սահմանված ժամկետում բյուջե չգանձված պետական տուրքի գումալ համար սույն հոդվածի առաջին մասին համապատասխան հաշվարկված տույժերը բյուջե են վճարում լիազորված մարմնի կր ակտ ներկայացնելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:

Սույն օրենքով սահմանված կարգով պետական տուրքի վճարման ժամկետի հետաձգման գծով արտոնություն ունեցող վճ տուրքի վճարման համար սահմանված ժամկետներում վճարումը, ինչպես նաև սույն օրենքով սահմանված տարեկան պետալ համար սահմանված ժամկետներում վճարումը չկատարելու դեպքում բյուջե չվճարված պետական տուրքի գումարները ենթս բռնագանձման պետական բյուջե՝ ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար 1 տոկոսի չափով հաշվարկված տույժի հետ միս

Պետական տուրքի չգանձված կամ չվճարված գումարների, ինչպես նաև դրանց համար սույն օրենքով սահմանված տույժ է դատական կարգով:

(35-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 36. Պետական տուրքի վճարումը

Հայաստանի Հանրապետությունում պետական տուրքը վճարվում է հայկական դրամով:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հետ համաձայնության հասնելու և պարտադիր կիրառության մեջ դնելու պետական տուրքի վճարման բանկային հաշվարկային փաստաթղթերի (անձնեք:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս իրականացվող ծառայությունների կամ գործողությունների համար պետական վճարվել արտարժույթով՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից նախորդ եռամս օրվա դրությամբ վճարման ներկայացվող արտարժույթի հաշվարկային փոխարժեքները:

(36-րդ հոդվածը լրաց. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 37. Պետական տուրքի հաշվարկման և գանձման կարգի պահպանման նկատմամբ վերահսկող:

Պետական տուրքի հաշվարկման և գանձման կարգի պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում են Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմինները:

Հոդված 38. Պետական տուրքը վերադարձնելը

Պետական տուրքը ենթակա է վերադարձման մասնակի կամ լրիվ՝

ա) եթե պետական տուրքը վճարվել է ավելի, քան պահանջվում է գործող օրենսդրությամբ.

բ) դատարանների կողմից դիմումները (գանգատները) վերադարձնելու կամ դրանց ընդունումը մերժելու, ինչպես նաև նոտարական գործողությունների կատարումը մերժելու, քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմինների կացության ակտերի գրանցումը և ուրիշ գործողությունների ու ծառայությունների կատարումը մերժելու դեպքում.

գ) տվյալ գործով վարույթը կարճելու կամ հայցն առանց քննության թողնելու դեպքում, եթե գործը ենթակա չէ դատարանի հայցվորը չի պահպանել տվյալ կատեգորիայի գործի համար վեճը լուծելու սահմանված նախնական արտադատարանական և ներկայացրել է անգործունակ անձը.

դ) եթե հայցի ենթադրական գինը, որից դատարանը գանձել է պետական տուրքը, գործի քննության ընթացքում ճշտվել պակասել է հայցի ընդհանուր գինը.

ե) գույքն արգելանքից ազատելու մասին հայցը բավարարելու դեպքում.

զ) պետական տուրք գանձող պետական մարմնի կողմից այս կամ այն գործողության կատարումը մերժելու դեպքում, եթե սահմանված չէ.

է) մինչև համապատասխան գործողությունների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման ավարտման պահը պետական կողմից համապատասխան ծառայություններ ստանալուց կամ գործողություններ կատարելուց հրաժարվելու դեպքում.

ը) անչափահաս երեխաներ չունեցող ամուսինների փոխադարձ համաձայնությամբ ամուսնալուծության ակտի գրանցման պետական տուրքը, եթե գրանցումը չի կատարվել ամուսինների հաշտվելու կամ նրանցից որևէ մեկի չներկայանալու պատճառով քաղաքացիական կացության ակտերը կամ նոտարական կարգով հաստատված պայմանագրերը, ժառանգության իրավակալականները և այլ փաստաթղթերը չեղյալ դատարանով համարվելու դեպքում.

թ) արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների իրավական պաշտպանության հետ կապված իրավաբանական նշան գործողությունների դեմ գանգատարկողի օգտին գանգատարկման խորհրդի կամ դատարանի որոշում ընդունելու դեպքում (զ համար վճարված պետական տուրքը).

ժ) Հայաստանի Հանրապետությունից մեկնելու փաստաթղթեր ստանալու համար քաղաքացիների վճարած պետական թույլտվություն ստանալը արտասահման մեկնելուց հրաժարվելու դեպքում:

(38-րդ հոդվածը փոփ. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 39. Պետական տուրքը վերադարձնելու կարգը

Ֆինանսական մարմինների պետական տուրքը վերադարձնում են այն բյուջեից, որին հաշվանցվել է գումարը՝ ոչ ուշ, քան սահմանված փաստաթղթերը ստանալուց հետո 30 օրվա ընթացքում:

Պետական տուրքը վերադարձվում է վճարողի դիմումի համաձայն, եթե այն ներկայացվել է ֆինանսական մարմին՝ պետ մասը վերադարձնելու իրավունքի առաջացման օրվանից երեք տարուց ոչ ուշ ժամկետում:

Պետական տուրքը կամ նրա մի մասը վերադարձնելու մասին ֆինանսական մարմին դիմում տալը կասեցնում է վերոհիշյալ

Պետական տուրքը վերադարձնելու մասին դիմումին կցվում են դատարանի և պետական տուրք գանձող մյուս հիմնարկն պետական տուրքը մասնակի կամ լրիվ վերադարձնելու հանգամանքների հիմնավորման մասին, ինչպես նաև պետական տուրք փաստաթղթերը:

(39-րդ հոդվածը փոփ. 28.12.98 ՀՕ-277)

Հոդված 40. Պետական տուրքը վերադարձնելու արժույթը

Պետական տուրքը վերադարձվում է հայկական դրամով, իսկ սույն օրենքի 36 հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված դի արտարժույթով:

Հոդված 41. Պետական տուրքը գանձելիս համապատասխան ծառայություններ կամ գործողություններ պաշտոնատար անձանց գործողությունների գանգատարկումը

Պետական տուրքը գանձելիս համապատասխան ծառայություններ կամ գործողություններ իրականացնող պաշտոնատար գործողությունները կարող են գանգատարկվել այն մարմին, որին անմիջականորեն ենթարկվում են այդ անձինք, կամ՝ դատա

Վերադասության կարգով գանգատները քննության են առնվում և դրանց վերաբերյալ որոշումներ են ընդունվում ոչ ուշ, ք օրվանից հնգօրյա ժամկետում:

Հոդված 42. Սույն օրենքի կիրառման վերաբերյալ գերատեսչական նորմատիվ ակտերը

Սույն օրենքի կիրառման վերաբերյալ գերատեսչական նորմատիվ ակտերն ընդունում է Հայաստանի Հանրապետության մարմինը:

Գ Լ ՈՒ Խ VII

ԱՆՅՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 43. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել 1996 թվականի հուլիսի 19-ի «Պետական տուրքի մասին» Հանրապետության օրենքը՝ հետագա փոփոխություններով և լրացումներով հանդերձ:

Հոդված 44. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը վճարման ենթակա, սակայն չվճարված պետական տու

Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը վճարման ենթակա, սակայն չվճարված պետական տուրքը գանձվում է պետական յ ուժի մեջ մտնելու պահը գործող օրենսդրությամբ սահմանված չափերով:

**Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ**

Երևան
10 հունվարի 1998 թ.
ՀՕ-186